

DARBININKAS

Vol. LXXXV, Nr. 11
Kovas - March 17, 2000 Penktadienis-Friday

PERIODICALS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

LIETUVOJE
ir apie
LIETUVĄ

- Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis kovo 11 d. kalbėdamas iškilmingame Seimo posėdyje, skirtame Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dešimtmečiui, pasisakė už būtinybę Lietuvai kuo greičiau įstoti į NATO. Pasak jo, "priešingu atveju Lietuva liks prie sovietinės gėdos, pakliūs į Rusijos protektoratą".

- Lietuvos Užsienio reikalų (UR) viceministras Vygaudas Ušackas kovo 11 d. spaudos konferencijoje Kaliningrade pareiškė, kad kaimynystė su Kaliningrado sritimi nekliudo Lietuvos stojimui į Europos Sąjungą (ES). Formaliai, pasak jo, įstojusi į ES, Lietuva turės vykdyti visus ES politikos reikalavimus, įskaitant ir savo sienų uždarymą. Tačiau, V. Ušacko manymu, įmanoma rasti sprendimą, kad Kaliningrado srities gyventojai nebūtų izoliuoti. "Lietuvos integracija į ES įmanoma neatsižvelgiant į Kaliningrado srities interesus. Bet mes tuo nesuinteresuoti. Santykių su Kaliningrado sritimi plėtojimas atitinka Lietuvos interesus. Mes suinteresuoti tuo, kad ne tik Lietuvoje, bet ir už jos sienų egzistotuotų stabilumas ir pasitikejimas", - sakė Lietuvos UR viceministras.

- Lietuvos, Lenkijos, Slovakijos, Vengrijos ir Vokietijos prezidentai, susirinkę Lenkijos mieste Gniezne, kur buvo švenčiamas krikščionybės Lenkijoje tūkstantmečio jubiliejus, kovo 12 d. paskelbė bendrą pareiškimą ir paragino Europos tautas plėsti visapusiškus ryšius ir bendradarbiavimą, tokiu būdu įnešti indėlį į laisvos, saugios, stabilios Europos kūrimą.

LIETUVOS TEISĖS AKADEMIJOJE ĮKURTAS INTELEKTUALŲ KLUBAS PAIDEIA

Lietuvos teisės akademijoje (LTA) įsteigtas įvairių sričių mokslininkus vienijantis UNESCO klubas PAIDEIA. Jo tikslas - gilintis į besikeičiančios visuomenės problemas, skleisti filosofines humanizmo idėjas ir propaguoti UNESCO skelbiamas vertybes.

LTA rektorius, prof. Alvydas Pumputis pabrėžia, jog neatitiktinai šis klubas įsikūrė Teisės akademijoje. Pasak jo, šiuo metu, kai mūsų valstybė iš-

gyvena vertybių kitimo laikotarpį, teisininkams labai svarbu susikaupiti, gerai pažinti giluminius filosofijos pagrindus, be kurių neįmanoma išsiversti kuriant teisinę valstybę.

Tarp klubo steigėjų - žymiausi Lietuvos filosofijos autoritetai: prof. Krescencijus Stoškus, prof. Algirdas Gaižutis, dr. Vaclovas Bagdonavičius, dr. Eugenijus Nazelskis, prof. Kęstutis Makariūnas.

UNESCO Lietuvos naciona-

linio komiteto pirmininkas, Seimo narys Mindaugas Briedis teigia, kad PAIDEIA yra pirmasis elitinis klubas, siekiantis profesionalaus UNESCO idėjų įgyvendinimo.

Viena iš pagrindinių PAIDEIA klubo uždavinių - daryti įtaką Lietuvos visuomenės savimonei, žadinti istorinę savimonę bei palaikyti humanizmo, tolerancijos, tautinio ir socialinio tapatumo, teisingumo idėjas.

ELTA

KAPITOLIJUJE IŠKILMINGAI PAŽYMĖTOS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATKŪRIMO 10-osios METINĖS

Kovo 8 d. Kapitolijuje, JAV Kongreso rūmuose, buvo iškilmingai pažymėtos Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo dešimtųjų metinės. Vakariene Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio ir jį lydintios delegacijos garbei surengė Atstovų rūmų pirmininkas Dennis Hastert. Vakariene dalyvavo ir kai kurių šalių ambasadoriai.

Pasak Seimo pirmininko atstovės spaudai pranešimo, tai precedento neturintis atvejis, kai Dennis Hastert rodo tokį išskirtinį dėmesį vienos valstybės garbei. Tą patvirtino ir gausus masinių informacijos priemonių atstovų būrys, pasitikęs V. Landsbergį jau prie įėjimo į pastatą. Sveikinimo kalboje D. Hastert Lietuvos išsilaisvinimą sulaukė su Berlyno sienos griuvimu, aukštai įvertino asmeninį V. Landsbergio įnašą užmezgant ryšius tarp Lietuvos ir JAV.

D. Hastert patikino, kad jo šalis nekeis savo užsienio politikos krypties ir neabejoja Lietuvos naryste NATO.

V. Landsbergis padėkojo visiems susirinkusiems už Amerikos pagalbą Lietuvai, už nei-

kainojamą paramą ginant ir puoselėjant demokratiją jaunoje valstybėje.

Seimo ir Atstovų rūmų pirmininkai pasikeitė dovanomis - V. Landsbergiui buvo įteiktas buvusio Amerikos prezidento Abrahamo Lincolno valgomųjų lėkščių kopijų komplektas, o Seimo pirmininkas D. Hastert padovanojo Broniaus Pundziaus Stasio Dariaus ir Stepono Girėno skulptūrinius portretus.

V. Landsbergis ir jį lydintys parlamentarai JAV Senate kovo 8 d. taip pat susitiko su senatoriais Mitch McConnell bei Richard Lugar, kuriems prezidento vardu įteikė Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino antrojo laipsnio ordinus.

Senato Asignavimo komiteto ir tarptautinio pakomitečio pirmininkui M. McConnell Seimo pirmininkas padėkojo už svarų jo indėlį inicijuojant ir priimant Amerikos Kongreso rezoliuciją dėl papildomų lėšų skyrimo Lietuvos kariuomenei, už Lietuvos palaikymą einant šaliai į NATO, už pagalbą derybose su Tarptautiniu valiutos fondu.

Senatorius pažadėjo ir toliau

neatsisakyti savo veiklos - remti Lietuvos narystę NATO ir siekti kuo greitesnio jos pakvietimo į šią saugumo struktūrą.

"Visos trys Baltijos valstybės turi priklausyti Šiaurės Atlanto Alijansui", teigė jis ir pažymėjo, kad Lietuvos kariuomenė palaipsniui artėja prie NATO standartų.

Šiltoje ir nuoširdžioje aplinkoje vyko susitikimas Lietuvos parlamentarų su Senato Žemės ūkio komiteto pirmininku, NATO stebėtojų Senate grupės nariu R. Lugar. Senatoriaus teigimu, Lietuvoje nugalėjo demokratija ir tai ypatingai džiugina.

Tačiau Lietuvos išsilaisvinimo pabaigai, pasak jo, švesti bus galima tik tuomet, kai šalis taps NATO nare.

Tą pačią dieną Seimo pirmininkas V. Landsbergis Washingtono Atlanto Taryboje skaitė paskaitą "Baltijos-Atlanto tiltas: ramsčiai ir išbandymai". Prieš paskaitą jis šalies prezidento vardu Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino ordinu apdovanojo Amerikos lietuvę, aktyvią Lietuvos rėmėją Astą Bacionytę.

BNS

PRAEITIES ŠEŠĖLIAI VEJASI DABARTĮ

Aldona SVIRBUTAVIČIŪTĖ

Vyresnės kartos žmonėms pokaris - it žaizda. Užsitraukianti, bet negyjanti. Rečiau kalbėsime - nustos skaudėti? Bet neįmanoma nutylėti rezistencijos šešėlių. Praeities šešėliai išliko paviršium, kai Prezidentas Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino 3-iojo laipsnio ordinu apdovanojo pirmą nepriklausomos Lietuvos vidaus reikalų ministrą Marijoną Misiukonį. Disidentė Nijolė Sadūnaitė dėl eksministro apdovanojimo protestavo jau per ceremoniją: Misiukonis - buvęs kadrinis KGB karininkas. 47 Seimo nariai išplatino protesto pareiškimą: eksministras dalyvavo paskutinio Lietuvos par-

tizano Antano Kraujelio sunaikinimo operacijoje. O kas buvo tas paskutinis partizanas? Istorijos pėdsakų važdavime ieškoti į Uteną. Ten aplankėme partizano A. Kraujelio žūties vietą, kalbėjome su Kvyklių, Papiškių, Skudutiškio, Velbiškio kaimų žmonėmis, kurie gerai pamena 1965 metų įvykius. Apie tai pasakojo ir paskutinės saugumo operacijos dalyvis, anuometinis KGB Utenos saugumo skyriaus viršininkas Sergej Tičomirov, buvęs LKP rajono komiteto pirmasis sekretorius Vytautas Tvarijonas, buvęs Daugailių aštuonmetės mokyklos direktorius Danielius Ribakas. (nukelta į 2 psl.)

PASAULIO LIETUVIŲ JUBILIEJINĖ DIENA ROMOJE

Jubiliejinį metų piligrimystę turi senas tradicijas. Popiežius Jonas Paulius II kvietė tikinčiuosius į Didžiojo Krikščionybės jubiliejaus šventimo programą jungti ir maldos kelionę į Romą, pasimelsti prie apaštalių Petro ir Pauliaus kapų bei išreikšti ištikimybę Kristaus Vietininkui - Šv. Petro Įpėdiniui.

Piligrimystę tikintiesiems padeda permąstyti bei geriau suvokti didžiąsias tikėjimo paslaptis - Dievo Sūnaus įsikūnijimą, mirtį ir prisikėlimą bei gyvybinius mūsų ryšius su Kristumi ir Kristuje su vienas kitu.

Pasaulio Lietuvių Jubiliejinėje Dienoje, vykusioje š.m. kovo 1-4, dalyvavo apie 2000 maldininkų iš Lietuvos bei išsivijusių. Kelionę organizavo Lietuvos Vyskupų Konferencijos Jubiliejinis komitetas. Dauguma piligrimų iš Lietuvos atvyko autobusais. Išsivijusių atstovų kelionę rūpinosi vyskupo P. A. Baltakio, OFM, sekretorius, jaunimo sielovados direktorius kun. Edmundas Putrimas ir JAV Lietuvių Kunigų Vienybės vicepirmininkas kun. Jonas Rikteraitis. Išsivijai atstovavo: vysk. P. A. Baltakis, OFM, (Brooklyn, NY); prel. A. Kontautas (Hamerock, MA); prel. A. Rubšys (Manhattan, NY);

kun. J. Rikteraitis (New Britain, CT); kun. F. Karvelis (Waterbury, CT); kun. S. Žukas (Boston, MA); kun. E. Putrimas (Toronto, Kanada); kun. Z. Smilga (Fishers Islands, NY); prel. J. Šarauskas (Washington, DC); Vytautas ir Gražina Kamantai (Grand Rapids, MI); Pilypas ir Elvyra Naručiai (Chicago, IL); Danutė Švažienė (Hamilton, Kanada); Regina Chromanskis (Hamilton, Kanada); Anelė Pajaujienė (Toronto, Kanada); Danielė Didžbalienė (Toronto, Kanada); Elena Nerkelytė (Toronto, Kanada); Vidutė Baltrušaitienė (Toronto, Kanada); Raimundas Smolskis (Mississauga, Kanada); Irene Belanger (New Britain, CT); Catherine Salka (New Britain, CT); Petras Raškauskas (Boston, MA); William Olevitz (Boston, MA); Leonas Staškevičius (Bronx, NY); Brian ir Mary Hicks (New Britain, CT); June Grenier (New Britain, CT); Danutė Noreikaitė-Cerney (Lvov, Ukraina).

Išsivijusių grupė, atskridusi vasario 28 dieną, jubiliejinę maldos kelionę pradėjo Asyžiuje, koncelebruotomis Šv. Mišiomis prie Šv. Pranciškaus kapo. Pamaldoms vadovavo vysk. P. A. Baltakis, OFM.

(nukelta į 8 psl.)

2000 Jubiliejinį metų Pasaulio Lietuvių Dienos Romoje dalyviai

Praeities šešėliai vejasi dabartį

(atkelta iš 1 psl.)

Portretas

A. Kraujelis, kilęs iš Kaniūkų k. (Molėtų r.), augo gausioje šeimoje: turėjo tris seseris, brolį. Tėvas prijautė partizanų kovoms: jų troboje slapstėsi partizanas Žalgiris, lankėsi Atlantas. A. Kraujelis-Siaubūnas mokėsi gimnazijos devintoje klasėje. Gavo užduotį - nušauti gimnazijos direktorių. Klusniai tai įvykdė. Pakėlė ginklą ir prieš švietimo skyriaus vedėją. Po to nusidriekė kelias į Molėtų ir Utenos rajonų miškus ir kaimus. Buvo "Liūto" būryje.

"Mokėjo išsisukti iš padėties, žinojo konspiracijos abėcėlę, buvo drąsus ir ižūlus", - pasakojo tuometinis KGB Utenos rajono skyriaus šefas Sergej Tichomirov.

"Patiko merginoms, ir šios jam negailėjo glamonių, - pasakojo Skudutiškio kaimo gyventojas Antanas Karalius. - Suviliojo jaunutę, vos 16 metų Janiną Snukiškę".

A. Karalius, susituokęs su Janinos seserimi Zene Snukiškė, pasakojo, kad pas žmonos seserį Siaubūnas užsukdavo dažniau nei pas kitas. Netrukus Janinai gimė berniukas.

Anot A. Karaliaus, kaimo mergelės Antanui įskūsdavo jom neįtikėjusius bernaičius arba kitas konkurentes. Keršijama buvo ginklu. A. Kraujelis nušovė dvi merginas komjaunuoles.

Vaikinas mėgo linksmintis, išgerti - o tada nesiskyrė su šautuvu. Pakeldavo automatą PPI arba vokišką "Schmeisser" ir tratinavo į lubas.

Kai jo nuolatinės mylimosios Janinos sesuo Onutė Pinkevičienė pasistatė namuką Papiškių kaime, čia užuovėją rado ir Antanas. Troboje, po pečiūmi, buvo įtaisytas bunkeris. Šie namai tapo paskutine A. Kraujelio vieta. Čia jis milicijos ir KGB apsuptas ir nusišovė 1965 m. kovo 17 d.

Operacija

Ją detalai prisimena anuomet saugume dirbęs Sergejus Tichomirovas. Jis mums pasakojo: "Pamenu, kad dažnai teko kalbėtis su A. Kraujelio sugyventine Janina. Per ją perduodavau laiškus, skatindamas pasiduoti, aiškinau, kad veikia legalizacijos įstatymas, garantavęs gyvybės išsaugojimą. Tuo metu Kraujelis jau buvo likęs vienas. Gavom įsakymą iš Vilniaus baigti su Kraujeliu. Pirmą kartą atvykome 1964 m. per Kūčias, bet tada O. Pinkevičienės troboje nieko neaptikom,

nors žinojom, kad jis čia būna dažnai.

1965 m. gavę Respublikos prokuroro sankciją kratai, pasirošėm operacijai, ją atlikome kovo 17 d. Atvažiavo saugumo darbuotojų iš Vilniaus, Anykščių, Molėtų. Buvo Dušanskis, Vitė, Ročka, Kisieliovas, Misiukonis. Mes apsupom sodybėlę. Pasikviečiau šeimininką Pinkevičių. Klausiau, ar nėra Kraujelio. Jis neigė. Įėjau į trobą, apžiūrėjau. Vienas vyrukas pastebėjo, kad palei pečių keistai sudėtos grindys, pritvirtintas suoliukas, o ant jo - kibirai su vandeniu. Dušanskis ikišo ranką ir apčiuopė kabli. Su pratom - bunkeris. Mudu su šeimininku stovėjom prie pečiaus, o vienas saugumietis laužė suoliuką grindų lentą. Abu su šeimininku buvom vienodom žalsvomis kareiviškomis kelnėmis. Staiga pliūptelėjo automato serija. Kulkos perskrodė šeimininką, ir jis nukrito ant mano kojų. Pamačiau dar krintančią granatą ir išpuoliau pro duris. Granata nespėjo. Tada Kraujelis išlindo iš bunkerio ir užlipo ant aukšto. Spėjo persauti vieną milicininką, nušovė šunį. Vis raginom pasiduoti. Netrukus pamatėm į viršų lekiančias stogo skiedras. A. Kraujelis, pasistatęs automatą ir nustaikęs sau į gerkle, nusišovė. Tą pasakė Janina. Ją suėmėm, pareikalavom atiduoti ginklus, mat ji turėjo pistoletą. Janiną nuteisė berods 4 metams, bet netrukus paleido. Po to ji grįžo į Uteną, dirbo, augino sūnų, kurį buvom atidavę internatą".

Likimas

Buvęs partijos I sekretorius Vytautas Tvarijonas į Uteną atvyko dirbti 1961 m. Saugumas ne itin dalijosi žiniomis su partiniais veikėjais. Apie A. Kraujelį sužinojo iš žmonių pasakojimų. Sykį važiavo į Vilnių senuoju Molėtų plentu. Už keiliolikos kilometrų nuo Utenos pamatė stovint tris kariškas mašinas. Pakeliui paėmė moteriškę pavežti ir paklausė, ką čia tie kariškiai veikia. Močiutė pasakė, kad gauda vis tą patį Kraujelį. V. Tvarijonas vėliau, jau po partizano žūties, lankėsi Papiškių kaime, Pinkevičienės namuose. Apžiūrėjo bunkerį, pasikalbėjo su šeimininke. O ši pareiškė abejonių: kažin ar jos vyrą A.

Kraujelis peršovęs. Bet faktai byloja, kad taip.

J. Kraujelienė, atbuvusi kalėjimą, vėl sugrįžo į Uteną. Ji kreipėsi į V. Tvarijoną, prašydama darbo. Buvo įdarbinta trikotažo fabrike. Vėliau ten buvo įdarbintas ir jos sūnus. Pasirūpino valdžia ir gyvenamąją vietą, skyrė butą. Pastaruoju metu J. Kraujelienė ištekėjusi antrą kartą gyvena Kaune.

Paminklas

Dabar Papiškių kaime, esan-

čiame bent keli kilometrai nuo Utenos-Vilniaus plento, yra paminklas paskutiniam Lietuvos partizanui. Kelio rodyklė rodo, kad tik 0,5 km iki partizano A. Kraujelio žūties vietos. Tačiau tai nėra tikslu. Paminklėlis pastatytas prie O. Pinkevičienės namo. Troba - visai nedidukė, žvelgianti liūdnomis negyvo akimis į Aukštaitijos kalvelas. Mirus O. Pinkevičienė, čia niekas nebevyvena. Nulaužtas ir Seimo pirmininko V. Landsbergio pasodintas medelis. Sniegas lygiai užklojęs visą kiemą. Užsukome pas kaimynus, gyvenančius per dvi trobas nuo anos - mirusios sodybos. Čia gyvena Valerija ir Pranas Cibai. Gerai pamena tą baisią kovą 17-ąją. Šeima gyveno ir tada, tik vaikai maži buvo. Mena senasis, kad sniego priversta buvo iki langu. Privažiavo čia saugumiečių pilnas kiemas, Pinkevičienė atvedė du savo vaikus ir paliko pas kaimynus. P. Cibas buvo liudytojas. Atėjo saugumietis, liepė arklį kinkyti ir vežti į Velbiškes - ten buvo telefonas, prie plento, kolūkio kontoroje. "Baisu buvo gyventi", - atsiduso Valerija Cibienė. Aldutei, jos dukrai, tada buvo 8 metai. Pastaroji sako nieko neatsimenant, mat buvo mokykloje. Kai grįžo namo, jau viskas buvo baigta. Cibų šeimoje - trys vaikai: du mažesni buvo namie, dar ir kaimynės vaikai. Saugumietis sėdėjo jų troboje ir vis komentavo: čia Kraujelis šaudė, čia mūšiškai. V. Cibienė prisimena, kad ir po to dar kelias naktis drebėjo.

Plėšikas

Kaimynė V. Cibienė nepeikia A. Kraujelio. Sako šiame kaime jis nieko nesukriaudė. Aplinkui

niekas nesiskundė. Bet tikina, daug buvo ir tokių, kurie prisi-dengdavo Kraujelio pavarde ir darė visokius nusikaltimus. Vieną atvejį, išgirstą iš kolegos, mums papasakojo buvęs Daugailių aštuonmetės mokyklos direktorius Danielius Ribokas: "Man pasakojo, kad sykį vakare jį aplankė A. Kraujelis. Atėjęs paklausė, ar parvežė atlyginimus. Išgirdęs "taip", pareikalavo atiduoti. Tada kartu su direktoriumi perėjo visų mokytojų namus ir iš jų paėmė atlyginimus. Tiesa, paliko po dešimtinę. O direktorius baisiausiai išsigando: juk bet kas galėjo saugumui įskusti, kad direktorius lydi Kraujelį ir renka iš mokytojų duoklę".

D. Ribokas dabar tvirtino nežina, kaip vertinti A. Kraujelį. Nesirijo jo vadinti nei didvyriu, nei banditu. "Gal buvo pusė juodo, pusė balto". O štai dėl paminklų statymo tokiems susilaikytų.

Grobimo atvejų buvus mums patvirtino kitoje plento pusėje, Velbiškių kaime, gyvenanti Marytė Bražėnienė. Gyveno ji su pasiligojusi vyru, kurį tada teko ligoninėn paguldyti. Liko su penkiaisiais mažamečiais vaikais. Kol vieną vakarą pasibeldė į duris A. Kraujelis: iškart pareikalavo maišo kviečių, maišo žirnių, kitokio maisto. "Iš kur? - klausė moteris. - Pasižiūrėk, patys skurstame, nieko neturime. O juk penkios burnos valgyti prašo". Bet tada A. Kraujelis liepė duoti du maišus žirnių. Ir jį atidavė vos ne paskutines maisto atsargas. Tokių nutikimų galima išgirsti kone kiekvienoje aplinkinių kaimų troboje.

Skriaudė

Skudutiškių gyventojas Antanas Karalius papasakojo: "Aš tuomet mokiausi vairuotoju, važiavau iš Utenos. Mums pasakė, kad nusišovė Kraujelis. Išlipom iš autobuso ir nuėjom į kaimą pasižiūrėti. Jau buvo po viskam. Aiškiai buvo matyti, kad jis pats nusišovė į kaklą. Buvo apsiliejęs galinė kelnės rumbeliais, megztom baltom kojine. Pradėjo rinktis žmonės, tai jį apklojo balta paklode".

Paklaustas, ar laiko A. Kraujelį didvyriu, kiek pamąstęs A. Karalius atsakė: "Būtų galima laikyti jį didvyriu, jei jis būtų slapstėsis ir savo gyvybę saugojęs. Bet jis juk ėjo pas "geras" moteris, pagerdavo. Panos aiškindavo, kurie joms patinka, kurie ne. Tai tas keršydavo. Galima sakyti, ir aš gavau paragauti jo kumščių. Man gal 16 metų buvo, kai išsitraukė iš traktoriaus ir prilupo. Gulėjau po medžiais gal 3 paras atšliaužęs. O gavau už tai, kad komjauniman įstojau. Mes buvom du broliai. Be tėvo, tik su mama gyvenom. Tai ateidavo A. Kraujelis ir reikalavdavo duoklės. Neduosu - tai nežinia, kas laukia vakare".

Saugumiečiai A. Kraujelį sekė ilgai. A. Karalius prisiminė ne sykį ant jų užlipęs vakare. Pasak jo, tai A. Kraujelio kaltė, kad klystkeliais pasuko dar vienas gimnazijos mokiny - Edmundas Satkūnas. Tik pernai numirė senoji Satkūnienė. Tai ji pasakojo, kad sūnų Edmundą nušovė Kraujelis. Abu išgėrė ir ėjo vienas paskui kitą. E. Satkūnas išsitraukė pistoletą ir nustaikė į Kraujelį. Pataikė į petį, o šis pasisukęs automato seriją paleido. Neatsikėlė E. Satkūnas. Pasak A. Karaliaus, E. Satkūnas buvo pažadėjęs saugumui paimti A. Kraujelį gyvą, o jei nepavyks, - nušauti. Bet kulka grįžo bumerangu - jam.

Siaubas

Visi mums tądien pasakoje apie A. Kraujelį, dar kartą išgyveno anų dienų ir naktų siaubą. Visi tikino - ne tiems žmonėms statomi paminklai.

August Pust, Ohio gubernatoriaus Bob Taft atstovas, sveikina LR Generalinę Garbės konsulę Ingridą Bublienę š. m. vasario 1 d. Ohio Žemės ūkio departamente, pasirašius tarpusavio santykių komunikatą tarp Ohio valstijos Žemės ūkio departamento, Ohio State Universiteto Žemės ūkio fakulteto ir Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerijos

NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY SENTRY REALTY, INC. 33 E. Railroad Ave., Jamesburg, NJ 08831. Tel.: (732) 521-1611. FAX 732-521-0034. Jei norite pirkti namą, žemės plotą, komercinį pastatą ar nuomoti namą puikioje Centrinėje New Jersey dalyje, maloniai kviečiame kreiptis į NJ Licensed Real Estate agentę ZINE-RA A. MACYS (kalba lietuviškai). Namų tel.: (732) 521-5556 arba (732) 521-1916. Centrinė New Jersey dalis yra puiki vieta gyventi tiek jaunosms šeimoms, tiek pensininkams. Geros mokyklos. Patogus susisiektis su prekybos centrais ir darbais. Gerai žinomos pensininkų namų bendruomenės.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilnojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: sigcycle@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujojoje vietoje - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigai kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Kviečiame jaunus mokslininkus dalyvauti mokslų ir kūrybos simpoziume Lietuvoje

Šių metų birželio 21-25 dienomis Lietuvoje vyks XI Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziumas. Pagrindiniai įvykiai planuojami Vilniuje, o detalioji programa dar bus paskelbta. Jame dalyvauti aktyviai kviečiami mokslininkai ir kultūros puoselėtojai. Ruošos darbuose įtraukta ir užsienio Simpoziumo tarybos nariai bei dalyviai.

Jauni mokslininkai yra ypač kviečiami dalyvauti šiame Simpoziume Lietuvoje. Moderniojo globalinio pasaulio srovės su didele sparta sklaido mūsų jaunus mokslininkus. Šioje srovėje yra įkliuvę tiek Lietuvoje, tiek užsienyje gimę mokslininkai.

Simpoziumo taryba, siekdama paskatinti gausesnį užsienio lietuvių dalyvavimą Simpoziume, nusprendė skirti apie

20 stipendijų, maždaug po 500 JAV dolerių, jų dalyvavimo Simpoziume išlaidoms dalinai padengti. Šios stipendijos bus skiriamos tiek pat į rytus nuo Lietuvos gyvenantiems, kiek ir į vakarus nuo Lietuvos gyvenantiems mokslininkams, atkreipiant ypatingą dėmesį į jaunuomenę. Prioritetas paramai gauti bus suteikiamas tiems Simpoziumo dalyviams, kurių tezes aprobuos Programinis komitetas ir kurie bus pakviesti skaityti pranešimą. Paraiškas paramai gauti prašome siųsti kartu su tezėmis. Paraiškoje būtina nurodyti: nuolatinio gyvenimo vietą, prašomos paramos dydį su trumpu pagrindu, savo amžių. O tais atvejais, kai dalyvavimo Simpoziume galimybės riboja nepakankamas lietuvių kalbos mokėjimas, tezes galima pa-

teikti ir skaityti pranešimą anglų kalba.

XI Pasaulio lietuvių mokslo ir kūrybos simpoziume, kuris vyks Vilniuje, maloniai laukiami visi, kurie domisi tolesne mokslo ir kultūros plėtra Lietuvoje ir už jos ribų, kuriems svarbus mokslo ir kultūros žmonių bendravimas.

Simpoziumo organizacinis komitetas padės jums spręsti visus dalyvavimo Simpoziume klausimus, pasirūpins turininga kultūrine programa. Visą informaciją apie Simpoziumo renginius rasite internete: www.lms.lt/mks11/. Registruotis galima tame puslapyje: registracija.html Klausimus galite nukreipti elektroniniu paštu: au-drone@lms.pfi.lt

Simpoziumo organizacinis komitetas

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289- per: Pope Leo XIII Literary Fund, Inc. 9050 Troy Avenue Evergreen Park, IL, 60642 Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI I VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379 PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150 - TAI MŪSŲ VIENINTĖLE VIETA - GAUSI PARODŲ SALE -

KVEČAS JONAS 1933+1976

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$45.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožiūra

Dešimt metų

Jei atidžiau pažvelgsime į Lietuvos istorijos kalendorių, pamatysime, kad Lietuvai reikšmingos datos išsidėsto per tris pirmuosius metų mėnesius: sausį, vasarį ir kovą. Sausio 13-oji, vasario 16-oji, kovo 11-oji...

13-oji - sovietų agresijos Vilniuje diena, kurios tragiška gaida baigėsi lietuvių pergale - kantrybės, susitelkimo ir Viešpaties nulemtu stebuklu. Vasario 16-oji - Lietuvos Nepriklausomybės akto paskelbimo diena, kai dvidešimt vyrų Vilniuje, Pilies gatvėje, pasauliui paskelbė apie valstybės atkūrimą. Kaip tai išsididžiai skambėjo po 120 okupacijos metų! Šis Aktas daug kam tuomet atrodė nepasiekiamą utopiją. Bet nepraėjo nė metai, ir jo žodžiai tapo kūnu. Kovo 11-oji - antrasis (jei neskaiciuosime 1941 m. Birželio sukilimo, vis dar juridškai neįteisinto) Nepriklausomybės atkūrimas. 1989 metais, apšviesti vidinės šviesos, regėjome laisvos Tėvynės ateitį kaip didžiojo bendrumo sujungtų žmonių kuriamą gerį. Ir istorija buvo su mumis - tikrai gyva ir įvairi. Kartu su mumis buvo Maironis, Baranauškas. Kartu esantį dabartyje jautėme ir rūškaną lapkričio vakarą Katedros kriptojų perlaidojamą Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kancelerį Albertą Goštautą, davusį Lietuvai Statutą, gausiai apdovanojusį Katedrą dabar eksponuojamomis ypatingomis meno vertybėmis.

Štai jau dešimt metų vėl turime laisvą nepriklausomą valstybę. Nepriklausoma nuo svetimų valdžios, kurioje laisva mintis gali ugdyti laisvą pilietinę bendruomenę. Turime labai daug, tik nemokame to branginti. Turime laisvę ir demokratiją, nepriklausomybę ir sparčiai besivystančią valstybę. Tačiau neretas išeivis pagalvoja - ar bevarta grįžti į Tėvynę, kai Vilniaus universiteto rektorius užgaulioja išeivius, dešimtmečiais dirbusius dėl Lietuvos, kai valdžios intrigos baigia užduosinti šalies ekonomiką ir pakerta pasitikėjimą bet kokia pažanga? Tačiau nejaugi dėl to, kad vienas išsišokėlis grasina plyta, kitas tėvynei išpareigojusius žmones vadina idiotais, trečias pamazgomis aplieja išeiviją, - nejaugi dėl to reikia taip sielotis? Ar Amerikoje yra mažai išsišokėlių, keistuolių, nepraustaburnių? Verta ieškoti vien tikrųjų vertybių ir pagarbos vertų žmonių. Daugelis Lietuvos mokslininkų, mokytojų, gydytojų, menininkų, pagaliau ūkininkų moka ne vien dejuoti. Šie žmonės dirba. Nesigarsindami ir negarsinami dirba kasdieninį nepastebimą, bet kuriantį valstybę darbą, ir kaip tik tas darbas, o ne tušti politikos veikėjų šnekalai, vainikuoja Kovo 11-osios dešimtmetį.

Vidaus ir išorės grėsmės
Lietuvos nepriklausomybei

Dr. Algirdas Katkus

Lietuvos Seimo nacionalinio saugumo ir
gynybos komiteto pirmininkas

Dr. Algirdas Katkus

Sunku buvo numatyti jaunos valstybės atkuriamųjų darbų eigą, nes mūsų karta, pergyvenusi sovietinės sistemos poveikį, nesugebėjo tinkamai įvertinti, kaip giliai buvo užprogramuotas polinkis siaubingam susvetimėjimui, kuomet komunistinė ideologija atėmė iš žmogaus natūralų mąstymą, gimtą kalbą ir žmogiškumą. Visuomenė buvo sužlugdyta iki biologinės vegetacijos ir gilios demoralizacijos lygio. Buvo iškreiptas gyvenimo prasmės suvokimas, palaužtas tikėjimas teisingumu, nuoširdumu, garbės ir orumo vertės samprata. Humanitarinės kultūrinės ir dvasinės vertybės tapo propagandinės priedangos lygio vertybėmis.

Istoriškai susiklosčiusios tautos vertybių sistemos išsaugojimas yra vienas iš pagrindinių nacionalinio valstybingumo ir suvereniteto įtvirtinimo, valstybės saugumo užtikrinimo uždavinių. Lietuvos Nacionalinio saugumo sistema buvo pradėta kurti dar faktinės okupacijos sąlygomis, šalies viduje esant dislokuotai penktajai kolonai, nors nedrįsčiau paneigti, kad ji neegzistuoja ir dabar, galbūt veikimo metodai ir tikslai yra pasikeitę, bet apie tai vėliau.

Turėdama ginkluotą jėgą, tačiau negalėdama palaužti tautos pasiryžimo, okupacinė valdžia niūri dėl savo bejėgiškumo. Ciniškiausia ir atviresia tokio įniršio forma pasireiškė sausio 13-osios įvykiais, ginkluotomis provokacijomis, tame tarpe Medininkų žudynėmis.

Ieškant racionalių būdų savo saugumui užtikrinti, pirmiausia reikia įvardinti galimus pavojus. Santykinai juos galima suskirstyti į vidaus ir išorės. Šiuolaikiniame pasaulyje, kuomet komunikacijos yra pasiekusios aukštą technologijų ir integracijos lygį, vidaus ir išorės grėsmės yra persipynusios. Tačiau aiškumo dėlei išskirčiau šias pagrindines:

Vidinės grėsmės

1. Politinės

Lietuvoje dar nėra tvirtai susiformavusių demokratinių tradicijų. Kaip ir visose postkomu-

nistinėse valstybėse, perėjimas prie rinkos ekonomikos esąs sunkesnis ir ilgesnis negu buvo tikėtasi. Tai sukėlė šalies žmonių nusivylimą ir tam tikras iliuzijas, kad pakanka pakeisti blogus politikus, ir gyvenimas pagerės. Šios sąlygos sukuria palankią dirvą atsirasti kraštutinės politinės jėgos, žadančioms greitą gyvenimo pagerėjimą. Paskutiniųjų dvejų rinkimų patirtis rodo, kad nuosaikesnės partijoms išsėmus rinkėjų pasitikėjimą, o gyvenimo lygiui iš esmės nepagerėjus, atsiranda radikalių kraštutinių politinių jėgų atėjimo į valdžią realus pavojus. Šis reiškinys ypatingai pavojingas tuo, kad kraštutinės jėgos gali ateiti į valdžią legitimu demokratiniu keliu ir radikaliai pakeisti šalies vidaus ir užsienio politiką. Kita vertus, negalima pamiršti valstybėje egzistuojančios penktos kolonos, kuri pasireiškia buvusių ir esamų KGB agentų veikla ir Rusijos valdžios bei energetikos oligarchų suinteresuotumu per ekonomiką įtakoti Lietuvos politinius procesus.

Sovietiniais valdymo metais susidaręs negatyvus požiūris į valdžią suformavo visuomenės nihilistinio pobūdžio informacijos poreikį. Tuo pasinaudodamos ir pataikaudamos visuomenei, privačios ir net valstybinės iš biudžeto finansuojamos informacinės priemonės - radijas, televizija, laikraščiai, žurnalai - formuoja neigiamą požiūrį į šalies gynybą, integracijos į NATO ir ES procesus, privatizavimą ir Vakarų investicijas į šalies ūkį. Kartais susidaro

džiugavimo Lietuvos nelaimėmis išpildis. Baltijos valstybių stojimui į NATO įnirtingai priešinas Rusija, motyvuodama savo interesų pažeidžiamumu ir visiškai nepaisydama, kad toks priešinimasis pažeidžia kitų nepriklausomų ir savarankiškų valstybių teises ir interesus. Kaip jau įprasta, Rusijos kova prieš NATO plėtrą į vakarus perkeliama iš tarptautinės politikos į valstybės-aukos, šiuo atveju, Lietuvos, vidaus politikos areną. Tokiai situacijai buvo sudarytos prielaidos jau tautinio atgimimo pradžioje, nes didžioji dalis finansų, nekilnojamo turto, energetinė sistema, visuomenės informavimo priemonių pasiliko sovietinės nomenklatūros rankose. Visa tai dabar panaudojama kaip bazė antivakarietiskų kampanijų organizavimui. Jų aktyvumas priklauso nuo Lietuvos sėkmės tarptautinėje arenoje. Gerokai aktyvesnė kampanija buvo surengta prieš NATO viršūnių pasitarimą Washingtono, o dabar - pakvietus Lietuvą stojimo deryboms į ES ir pasigirdus šnekoms, kad 2002 metais Lietuva gali būti pakviesta stojimo deryboms į NATO. Puolimo objektu pasirenkama Krašto apsaugos sistema, jos finansavimas ir kariuomenės kūrime tikslingumas. Tokių kampanijų organizatoriai siekia kelių tikslų:

KGB struktūrų atėjimą į valdžią Rusijoje ir Baltarusijoje. Kita vertus, vykdomosios valdžios abejotina kadro politika, protekcionizmas ir korupcija suteikia nemažai pelno negatyviai nusiteikusiai žiniasklaidai, kuri yra panaudojama minėtų kampanijų organizavimui.

Neabejoju, kad šie reiškiniai gali turėti politinių pasekmių. Nelegitiminių valdžios pasikeitimo galimybių nėra, nes Konstitucija ir Nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas garantuoja kariškių pavaldumą civiliams bei užkerta kelią 1940 metų išdavystės pasikartojimui kariuomenėje.

2. Ekonominės

Lietuva vis dar priklausoma nuo pagrindinių žaliavų (naftos ir ypač dujų) tiekėjų. Rusijos naftos ir dujų koncernai, siekdami sau palankių ekonominių sąlygų arba politinių tikslų, bet kada gali nutraukti žaliavų tiekimą ir padaryti milijardų nuostolių Lietuvos ekonomikai. "Būtingės" terminalo pastatymas ir "Williams" koncerno atėjimas į Lietuvą sumažino priklausomybę nuo Rusijos naftos žaliavų tiekėjų, tačiau pakankamai sunkios derybos ir sutarties pasirašymo sąlygos sukėlė tam tikrą visuomenės nepasitenkinimą Vakarų šalių investitoriais ir sudaro prielaidas įvairių prorusi-

Los Angeles politinių studijų savaitgalyje sausio 29 d. (iš deš. į k.): pirmoje eilėje - dr. Algirdas Katkus, dr. Z. Brinkis, E. Dovydaitytė, A. ir A. Raulinaičiai; antroje eilėje - J. Matulaitis ir R. Švainauskas

J. Pupiaus nuotr.

- sužlugdyti pakvietimą į NATO;
- sužlugdyti Lietuvos kariuomenės kūrimą ir gynybinės sistemos organizavimą;
- nukreipti visuomenės dėmesį nuo kovos su korupcija, šešėline ekonomika bei kontrabanda;
- orientuoti Lietuvos ekonomiką į Rytus.

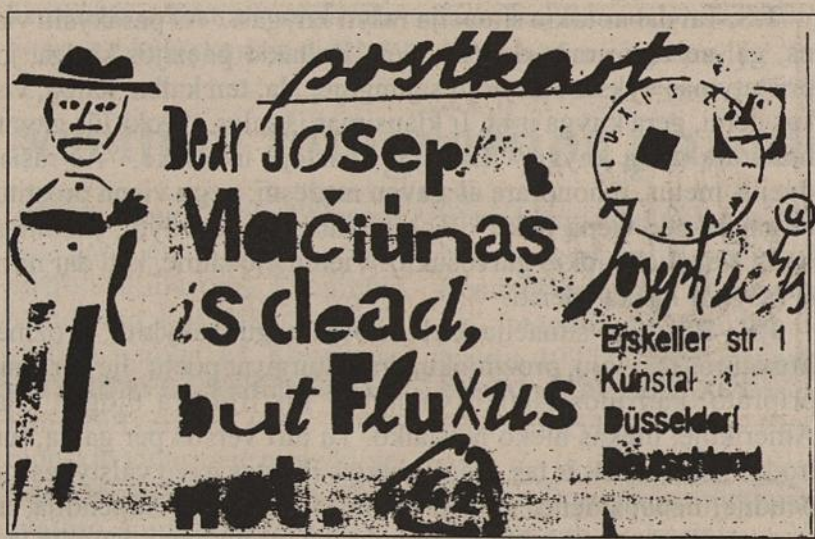
Visa tai yra pakankamai grėsminga įvertinant jėgos ir

kai nusiteikusių grupių spekuliacijoms.

Viena iš esminių grėsmių valstybės pagrindams yra organizuotas nusikalstamumas, korupcija, kontrabanda ir šešėlinė ekonomika. Esu įsitikinęs, kad didžiausias pinigų "plovimas" vyksta Lietuvos energetikos sferoje - naftos, elektros gamybos ir tiekimo, šilumos ir vandens tiekimo ūkinėje veikloje. Mano (nukelta į 4 psl.)

Tomas Sakalauskas:

noriu suprasti kitokį žmogų... 3

(pradžia Nr. 9)

Tomas Sakalauskas: Kartą sėdžiu aš svečiuose pas Miltinį, dar buvo Blėdis kartu, kaip visada... Blėdis buvo Miltinio tarpininkas tarp dangaus ir žemės. Tai jis [Blėdis] ir sako: žinai, Tomai, mes su Juozu pasitarėme, ar tu nenori parašyti knygos [apie Miltinį]?.. O aš jau svajoju apie tokią knygą! Bet Miltinis kad pasiuto, kaip šoko: "Ką tu, durniau kalbi?!" Jam atrodė, kad tuo jis lyg ir pats prašosi, o tai jau baisus įžaidimas! Galų gale, į vakaro pabaigą sutarėme, kad aš rašysiu tą knygą ir jis man davė teisę be skambučio, be įspėjimo atvažiuoti pas jį ir netgi lankytis repeticiuose. Tai buvo labai didelis leidimas. Na, aš ir naudojausi juo.

Pradėjau nuolat važiuoti, tada dar neturėjau magnetofono, rašiau ranka. O jis tuo metu tuos kokteilus taisydavo... Man skaudėdavo galvą kitą rytą, bet, jei norėdavau praleisti kokį ratą, jis baisiausiai pykdavo. Laimė, jis paskui perėjo prie raudono vyno, ir būdavo vien tik raudonas vynas pas jį namie. Gaudavo iš Ispanijos, Portugalijos, labai gero vyno...

Julius Keleras: Ar su Jonu Meku čia, New Yorke, irgi jau pasišnekėjote?

T.S. Jau buvom susitike, pasišnekėjom. O rytoj aš turėsiu pirmą kapitalinį pasikalbėjimą su Meku apie Mačiūną. Arūnas [Kulikauskas] filmuos... Ir Audrius Naujokaitis man skambino, ir jis nori filmuoti.

Laima Sprangauskaitė: Tai bus filmuojama iš visų pusių?..

T.S. Čia Mekas kalbės, aš tik užduosiu klausimus.

J.K. Ar Bakaitis irgi žadėjo būti?

T.S. Ne, rytoj ne. Mes su Bakaičiu buvome nuvažiavę pas tokią Barbarą Moore, kuri buvo Mačiūno draugė iki paskutinių gyvenimo dienų. Jos vyras jau miręs, buvo fotografas ir labai daug filmavo Mačiūną.

J.K. Gal galima gauti kopijas iš jos?

T.S. Nuotraukos jau skelbtos leidiniuose...

J.K. Turbūt jums būtų verta susitikti su fiktyvia (ar nefiktyvia) Mačiūno buvusią žmoną? Tai būtų svarbu knygai.

T.S. Aš kalbėjau su motina ir seserimi, tai jos į ją, į Billy, labai skeptiškai žiūri. Ir pasirodo štai kodėl. Mačiūnas buvo nusipirkęs fermą Massachusetts (buvau manęs, kad tai koks ūkis, bet kai nuvažiuavom pažiūrėti, pamačiau, kad tai didžiulis dvaras - devyniolikto amžiaus pabaigos, su kolonom...). Tai Billy galvojo, kad tai Mačiūno nuosavybė, o jis jau sirgo mirtinai... Jie vedė 1978 metais, ir jis tų pačių metų gegužės 9 dieną mirė. Taigi, Billy manė, kad tas dvaras yra Mačiūno nuosavybė... O paaiškėjo, kad pirkto - kadangi Mačiūnas niekada neturėjo pinigų - ir finansavo tai jo sesuo Nijolė, ir dar vienas fluksininkas. Na, tai įvyko tos

vedybos, ir jos buvo paprasčiausiai... Na, tiesa, Mačiūnas buvo labai vienišas, jis gal tikėjosi, kad į tą fermą suvažiuos fluksininkai ir darys tuos vaidinimus... Bet jie tik viena kartą atvažiavo pasižiūrėti, ir jis liko praktiškai vienas. Jau tada sirgė, kentėdavo baisius skausmus, klausydavosi klasikinės muzikos. Na, taip, Billy jį prižiūrėdavo, bet ji turėjo savo interesų, kadangi jis buvo ligonis... Mačiūnas per visą savo gyvenimą neturėjo moters. Billy yra sakiusi jo motinai, kad jis nebuvo prisilietęs prie jos... O ji tekėjo, nes tikėjo, jog visa nuosavybė atitektų jai. Kai jis mirė, ji tuo ir pradėjo rūpintis. Ir tada paaiškėjo, kad tai nebuvo jo nuosavybė... O ji dar, rodos, turėjo savo vaiką... Apskritai motina man sakė, jos nemėgstanti, nes ji buvo savanaudė. Bet man atrodė, kad pagrindinis dalykas yra tas, kad Jurgis netgi iš mirties patalo žaidė žaidimus. Toks jis buvo žmogus - žaidė visą laiką. Aš net esu sugalvojęs tokį sąlygišką knygos apie Mačiūną pavadinimą: "Jurgis - homoludens" (žaidžiantis žmogus).

J.K. Kaip Huizinga?

T.S. Taip... Ir dar aš dabar, šiandien, pagalvojau... Toks grafikas Grigaliūnas išleido Kaune tokį... Buvo toks fluxus festivalis Kaune apie dėžutes... Tai aš ir pagalvojau, jeigu imanoma, tą knygą padaryti poligrafiškai kaip dėžutę, sąlygiškai kaip dėžutę, ne tokią dėžutę, kurią atidarai, bet viršelį kaip dėžutės... ir gal net su nesurištais lapais.

J.K. Oho, čia drąsu!

L.S. Iš tikrųjų!

T.S. Taip padaryti, kad lapą būtų galima iš bet kur traukti ir jis turėtų kažkokią tąsą.

J.K. Kaip Kortasaro "Žaidžiamieji klases"?

T.S. Taip...

J.K. Bet čia būtų dar drąsiau, nes nebūtų numerių...

T.S. Gali būti ir numeriai... Galima ir taip skaityti, ir kitaip. Tiesiog būtų galima žaisti. Didžiausia problema - sugalvoti formą (nukelta į 4 psl.)

■ Rytų Ukrainos šachtoje kovo 11 d. sprogdus metano dujomis, oficialiais duomenimis žuvo 80 angliakasių. Pasak vietos žiniasklaidos, Luhansko srities Barakovo kasykloje įvykusi nelaimė yra didžiausia Ukrainoje per mažiausiai du dešimtmečius. Ukrainos prezidentas Leonid Kučma ir premjeras Viktor Juščenka dėl nelaimės nutraukė planuotas keliones į užsienį. V. Juščenka iš Varšuvos nusiuntė pareigūnus tirti įvykį.

■ William Cohen kovo 13 d. atvyko į Vietnamą. Jis pirmasis iš JAV gynybos sekretorių apsilankė šioje šalyje, 1975 m. pasibaigus Vietnamo karui. Hanojuje W. Cohen turėtų surengti derybas su Vietnamo vadovais, kuriose bus aptartas nedidelio masto karinių ryšių užmezgimas - greičiausiai tokiose nekovinėse srityse, kaip išminavimas, humanitarinė pagalba, pagalba ištikus potvyniams bei medicininė pagalba atogrąžų sąlygomis.

■ Estijos prezidentas Lennart Meri kovo 10 d., kalbėdamas Londone Strateginių tyrimų institute, pareiškė, kad "gyvybiškai svarbu, jog Vakarai leistų Rusijai aiškiai suprasti, kad Rusijos elgesys Čėčėnijoje neliks be pasekmių". L. Meri pažymėjo, kad jau dabar Rusijos ir NATO santykiuose ryškėja prieštarai, to, ką apie tai mano Rusija. Ties patys analitikai tvirtina, kad Rusijai geriau susitaikyti su aplinkybėmis ir toliau plėtoti darbinis santykius su NATO, - pažymėjo prezidentas.

■ Septyni Vidurio ir Rytų Europos valstybių vadovai bei Vatikano pasiuntinys kovo 12 d. dalyvavo iškilinėse, skirtose paminėti Gniezno Sinodo tūkstantmetį, žymintį datą, kai Lenkija buvo pirmą kartą pripažinta Europos valstybių bendruomenėje kaip politinė ir religinė partnerė.

■ Suomijos Ministras pirmininkas Paavo Lipponen, kaip pranešė Reuters, ketina išeiti į atostogas. Kovo 12 d. jam gimė duktė.

Vidaus ir išorės grėsmės Lietuvos nepriklausomybei

(atkelta iš 3 psl.)

ma, kad nemažiau kaip trečdalis biudžeto lėšų yra neteisėtai išiekojama vien tik Energetikos srityje, nes čia išliko sovietinio valdymo laikais susiformavę ryšiai ir nusikalstamos veiklos sistema.

Lietuvai ypač reikalinga turėti alternatyvą apsirūpinti nafta, dujomis ir elektros energija.

Pastacius Būtingės naftos terminalą, atsirado galimybė importuoti naftą iš Skandinavijos ar kitų šalių ir tokiu būdu sudaryti rinkos konkurenciją Rusijos kompanijoms ir užkirsti kelią ekonominiam šantažui.

Tolesnėje perspektyvoje yra galimybė importuoti Norvegijos dujas per Lenkiją.

Nepalankiai klostosi elektros energijos perdavimo linijos tiesimo į vakarus reikalai. Šioje sferoje, kaip ir parenkant vietą Būtingės naftos terminalo statybai, jaučiasi tas pats scenarijus ir ta pati Rusijos "penkta kolona" Lietuvoje.

Susirūpinimą kelia privačių apsaugos firmų veikla, kadangi tai yra ginkluotos struktūros. Jų priežiūrai reikalingas išsamus teisinis reglamentavimas ir kontrolė. Tokiose firmose dirba nemažai buvusių KGB ir kitų struktūrų darbuotojų, todėl gali įvyriausi neįstatyminiai veiksmai.

Lietuva susiduria su opia kontrabanda, nelegalios migracijos ir pavojingų medžiagų gabenimo problema. Mums

pavyko sustabdyti radioaktyvių medžiagų kontrabandą ir nelegalių migrantų gabenimą į Lietuvą. Nors nelegalių migrantų srautai sėkmingų operacijų dėka sumažėjo, pavojus išlieka, nes Baltarusijoje susitelkę tūkstančiai Pakistano, Afganistano ir kitų šalių piliečių ieško kelių ir progų per Lietuvą pasiekti Vakarų Europos valstybes. Koordinaciniai gabenimo centrai, esantys Minske ir Maskvoje, vis dar sugeba išlaikyti ryšius su Lietuvos veikiančiais nusikaltėliais, užsiimančiais šia pelninga veikla.

Išorinės grėsmės

Lietuvos nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme nei viena užsienio valstybė nėra įvardinta kaip potenciali agresorė Lietuvos valstybės egzistencijai. Tačiau vienas pagrindinių išorės pavojų yra politinis ir ekonominis nestabilumas kaimyninėse valstybėse - Rusijoje ir Baltarusijoje. NATO plėtros kontekste Rusijos pozicija tampa vis griežtesnė. Kaimyninėje Karaliaučiaus srityje sukoncentruota, tačiau prastai valdoma ir aprūpinama karinė grupuotė.

Rusija nuolatos manipuliavo rusakalbių gyventojų teisių apsauga Baltijos valstybėse ir neretai, siekdama politinių tikslų, taiko ekonominę blokadą.

Be to, ne paslaptis, kad įtakingos politinės jėgos Rusijoje rimtai svarsto buvusios Sovietų

Sąjungos atkūrimo planus. Rusijoje karinės doktrinos projektas yra akivaizdžiai antikavarietiškas. Rusijos kolonijinis karas Čėčėnijoje ir ten vykdomas gyventojų genocidas rodo, kad šios šalies politika yra visiškai neprognozuojama.

Kaimyninė Baltarusija taip pat yra sunkiai prognozuojama šalis su įsigalėjusiu autoritariniu režimu. Nerimą kelia Rusijos ir Baltarusijos valstybių numatomo susivienijimo procesai bei dominuojančios politinės jėgos.

Didelio dėmesio taip pat reikalauja Rusijos karinis tranzitas per Lietuvą į Karaliaučiaus sritį. Iki šiol jis vyksta pagal laikinai nustatytą tvarką. Nors pastaraisiais metais beveik nepasitaiko incidentų, tačiau ši problema labai įvairiai ir skirtingai interpretuojama siekiant mūsų narystės NATO. Jei būtų įmanoma rasti sprendimą, kuriuo NATO galėtų garantuoti Rusijai tranzitą (nebūtinai per Lietuvą), tuomet Lietuvos priėmimas į šią karinio saugumo struktūrą būtų įrodymas, jog NATO plėtimas į Rytus tikrai niekam nekelia jokios grėsmės. Viena iš sprendimo galimybių - daugiašalė sutartis; tranzitas galėtų būti užtikrinamas NATO - Rusijos - Lenkijos ir Lietuvos bendru susitarimu.

Vienas esminių nacionalinio saugumo stiprinimo ir užsienio politikos prioritetų yra geri santykiai su kaimyninėmis valstybėmis. Ypač geri ir draugiški santykiai yra su naujai priimtomis į NATO valstybėmis - Lenkija ir Čekija. Tai rodo mūsų diplomatijos lankstumą.

Lenkai daro spaudimą Lietuvos prokuratūrai dėl Armijos Krajovos bylos

Lietuvos visuomeninė "Vilnijos" draugija pareiškė, kad Lenkijos ir vietos lenkų politikai trukdo Lietuvos generalinei prokuratūrai tirti lenkų Armijos Krajovos nusikaltimus Pietryčių Lietuvoje. Kovo 2 d. paskelbtame pareiškime draugija, be kita ko, teigia, kad "dalis lenkų pradėjo siūlyti pažeisti tarptautinius bei Lietuvos įstatymus ir karo nusikaltimus padariusius asmenis teisti pagal tautybę: lietuvius kaltinti prokurorams, o lenkus aprašyti tik istorikams".

Draugija tokį pareiškimą grindžia Lietuvos Seimo nario Jano Senkevič viešai reikštu nepasitenkinimu dėl Armijos Krajovos veteranų apklausų, Lenkijos ambasadorės Eufemijos Teichmann dėmesiu bylai ir jos apsilankymu Lietuvos generalinėje prokuratūroje, taip pat kai kurių Lenkijos valdžios pareigūnų spaudoje skelbtais Armijos Krajovos veiklos Lietuvoje tyrimo pasmerkimais. Lietuvos generalinė

prokuratūra jau keliomis progomis yra užtikrinusi, kad lenkų Armijos Krajovos veteranai apklausiami genocido byloje kaip liudytojai, griežtai laikantis įstatymo ir nepažeidžiant jų teisių. Prokuratūra atlieka parengtinį tardymą baudžiamojoje genocido byloje dėl Lietuvos gyventojų nužudymo 1944 metų birželį Molėtų rajone, Dubingių dvaro kaime.

Lenkų žiauriai nukankinto Lietuvos kario savanorio kapas Dubingiuose

Iš L. Kerulio albumo

vojo ne tik prieš nacių okupantus, bet ir prieš lietuvių, laikydami Vilniją Lenkijos dalimi.

Byla dėl Lenkijos Armijos Krajovos veiklos per Antrąjį pasaulinį karą, nužudant 273 civilius Pietryčių Lietuvos gyventojus, yra viena iš daugiau kaip 80-ties karo nusikaltimų ir genocido bylų, kurias yra išskėlus ir tiria Generalinė prokuratūra.

Omnitel Laikas

Šiauliuose dažniausias užsienietis – latvis

Pernai Šiauliuose pabuvojo beveik 11,4 tūkst. turistų, iš kurių 1,4 tūkst. - užsieniečiai. Dažniausias užsienietis Šiauliuose - latvis. Daugiausia tai vienadieniai turistai, vykstantys į artimiausią Lietuvos didmiesį apsipirkti. Latvis Šiauliuose palieka vidutiniškai daugiau pinigų - apie 184 litų per dieną - nei turistas užsienietis Lietuvoje - 114 litus. Verslo turistai nepatenkinti, kad Šiauliuose nėra kur praleisti laisvalaikio. Netenkina jų kavinės, restoranai. **Lietuvos aidas**

kričiai numatoma skirti dar mažiau lėšų ir toliau žlugdyti čia buvusių lietuvių, išlaikusių seniausią iš gyvųjų indoeuropiečių kalbų, kultūrą.

Seinų krašte revanšistinės organizacijos siūlo nebeleisti Lenkijos lietuviams rašyti Lietuvos istorijos ir ištrinti paskutines etninių lietuvių žemių apraiškas. Manome, kad valstybių santykiuose privaloma laikytis pagarbos ir įstatymų.

Dr. Kazimieras Garšva
"Vilnijos" draugijos pirmininkas

labai paprastai. Kultūrai jie turi nemažai lėšų, ir kaip? Pas mus, Lietuvoje, uždraudė lošimo namus, o estai - neuždraudė, bet su sąlyga, kad labai didelis procentas eina kultūros reikmėms. Taip jie išsprendė tą klausimą!

J.K. Amerikoje taip pat. Yra daug loterijų, kur gali išlošti milijonus, bet 1 procentas, sakykim, eina mokykloms.

T.S. Tai dabar tokia situacija rašyti knygas... Aš pasakysiu vieną, gal nelabai gražų dalyką. Išėjo Baltakio poezijos knyga, jos pristatymas vyksta Rašytojų sąjungoje. Na, ten kalba, kalba, viskas gerai, gera knyga ir t.t. Ir klausimas iš salės: "Kokį Jūs gavote honorarą už tą knygą?" Baltakis atsistojo ir atsakė: "Aš rašiau dvejus metus, o honorarą aš gavau mažesni, negu viena prostitutė gauna per vieną naktį". Tokia situacija. Atrodytų, juokinga, bet... Nebelieka jokio galvosūkiu. Vienintelė laimė, kad dar norisi rašyti ir kažką išleisti.

J.K. Bet Jūsų situacija kiek kitokia negu, sakykim, grožinės literatūros rašytojų, prozininkų, dramaturgų ar poetų. Jie per daug priprato, kad juos išlaiko valstybė. Tas irgi yra blogai. Čia, Amerikoje, niekas nieko neišlaiko. Tu turi verstis per galvą, turi įrodyti, kad esi tas ir tas. Na, Robertas Frostas gavo valstybės stipendiją, nebepamenu, kaip ji vadinasi, nuolatine stipendija, už kurią gali pragyventi, bet iki to laiko jis turėjo labai daug ką įrodyti.

T.S. Aš girdėjau ir kitą dalyką, kalbu apie Česlovą Milošą. Česlovas Milošas, Nobelio premijos laureatas, išleidžia Amerikoje anglų kalba savo poezijos knygą, kuri išeina - man sakė - kelių šimtų egzempliorių tiražu.

J.K. Ne, taip negali būti!

T.S. Na, tegu ir dviejų tūkstančių tiražu.

J.K. Bet paskui, po savaitės, gali išleisti vėl du tūkstančius...

T.S. Amerikoje! Išleidžia su tokiu mažu tiražu knygą Amerikoje, su tokiu vardu, su tokia reklama, Nobelio premijos laureatas...

(bus daugiau)

Tomas Sakalauskas:

noriu suprasti kitokį žmogų... 3

(atkelta iš 3 psl.)

tos knygos. Dėžutė - tai knygos išraiška. Man tą mintį davė Gri-galiūnas, buvo tokia dėžučių akcija Kaune... Na, ir Jonas Mekas. Jis irgi padarė tokią dėžutę, kurios viduj sudėti jo eilėraščiai. Tai man ir kilo tokia mintis tai panaudoti ir Mačiūno knygai, nes jis buvo toks neįprastas, toks "dėžutininkas"...

J.K. O kas galėtų išleisti?

T.S. Mes jau sutarėm su "Baltom lankom". Bet - knygos leidimas yra toks daiktas... Už "Čakoną", kurią rašiau 15 metų, gavau tik tūkstantį litų. Nežiūrint šito, aš dabar prašau Dievulio vienintelio dalyko - kad man tik nepraeityt noras tą daryti... O ne galvoti apie tai, ką tu gausi. Nes iš esmės dabar tokios knygos labai, labai mažai kam reikalingos.

J.K. O studentija? O visa akademinė publika? Argi jie neperka knygų?

T.S. Nežinau. Sakykim, išėjo ta mano knyga apie Mončių ir Mikutį, ir tikrai - ši knyga galėtų būti jaunimui labai įdomi, nes tas Mikutis toks keistokas ir juolab, kad jaunimui jis darė įtaką... Bet ta knyga kainuoja 37 litai, tai kaip jaunimas gali pirkti? O tiems, kurie gali pirkti, tas absoliučiai neįdomu! Tai vienas dalykas. Kitas dalykas tas, kad sovietiniais laikais buvo labai sunku išleisti knygą, tačiau, jeigu priėmė - tai viskas. O dabar parašyti knyga yra juokas, palyginti su išleidimu. Dabar yra daugybė leidyklų, keli šimtai...

J.K. 603...

T.S. Taigi. Kur tik nueisi - jie sako, prašau, mes per savaitę atspausdinsim! Bet... reikia sumokėti. O kaip gali sumokėti. Juk aš dirbu, rašau, vargstu, kankinuosi - ir dar turiu už tai sumokėti, vietoj to, kad kažką gaučiau. Juk ir rašančiajam reikia valgyt, ar ne? Bet dabar reikia eiti su kepure, kad kažkas paremtų. Tai yra labiausiai žeminantis dalykas. Kad paremtų Kultūros ministerija, kažkokie fondai... Dabar štai yra įsteigtas toks Kultūros ir sporto rėmimo fondas.

J.K. Girdėjau, bet kaip jie remia, niekas nežino...

T.S. Taigi, jie mano knygai "Miltinio apologija" paskyrė 10 tūkst. litų.

J.K. Ar tai daug?

T.S. Nedaug! Tai yra juokinga suma. Tai tas fondas turi dalinti lygiai sportui, lygiai kultūrai, bet pasirodo, kad sportui jie skiria 2 milijonus, o kultūrai 200 tūkstančių... Ir dar tų pinigų neperveda iškart, tik po trupučiuką skiria... Mat Kultūros ministerija sumažino visas dotacijas, finansinius paskyrimus. Kultūros ministerija dabar yra visiškai niekam nereikalinga, tik pinigų skirstymui, o kadangi neturi pinigų, tai ir skirstyti neturi ką. Taigi, situacija dabar labai nekokia... Kalbėjomės su Katiliumi. Jis sako: "Prancūzija neturi kultūros ministerijos, Italija irgi neturi, bet ten puikiausiai kultūra klesti!"

J.K. Bet Skandinavijos šalys turi. Jos apmoka stipendijas, stažuotes, remia rašytojus. Tai į ką mums žiūrėti, iš ko mokytis? Mūsų biudžetas skylėtas ir 800 tūkst., sako, jau šiemet skylė, o kiek dar bus...

T.S. Praeitais metais Rašytojų sąjungos klube buvo toks susitikimas - Kultūros ministerijos vadovai susitiko su rašytojais, inteligentija. Ten buvo užduota daug klausimų, bet atsakymas buvo vienas: vyriausybė labai sumažino kultūrai skirtas lėšas. "Ir mes neturim iš ko, nors mes labai norim..." Bet Kultūros ministerija neturi jokios kultūrinės programos, kultūrinės politikos. Jie pasidarė tik pinigų skirstytojai. O štai estai tą klausimą išsprendė

Lietuvos nacionalinės premijos laureatas SAULIUS SONDECKIS ir jo vadovaujamas kamerinis orkestras

Vytenis Rožukas

Maestro Saulius Sondeckis gimė Šiauliuose 1928 metais. Mama dirbo gimnazijos mokytoja, o tėvas penkerius metus buvo miesto burmistras, dalyvavo visuomeninėje veikloje, direktoriavo Šiaulių apygardos ligonių kasai, buvo nuolat renkamas į Šiaulių miesto tarybą.

1946 m. S. Sondeckis baigė J. Janonio gimnaziją (greitai bus jos 150 metų jubiliejus). Jis išgarsėjo tarp moksldraugų, tačiau visuomet buvo ištikinęs, jog vardas neturi reikšmės: galbūt kitas tyliai dirba reikalingą darbą ir kiekvieną dieną padaro žygdarbį. „Mano veiklos sritis tokia, apie kurią daugiau kalbama“, sako maestro.

Mėgstamiausi maestro kompozitoriai yra V.A. Mocart, J.S. Bach, D. Šostakovič (penkiasdešimt metų okupacijos beviltiškumo puikiai atspindi D. Šostakovičiaus kūrinuose, sako maestro). Žavi jį ir L. van Beethovenas, J. Haidn, A. Vivaldi, F. Šubert. Didžiausią įtaką padarę dirigentai: Artūras Toskanini, Wilhelm Furtwengler, Herbert von Karajan, Jevgenij Mravinski.

„Jau po kelių pirmųjų taktų neliko abejonų, kad klausomės puikios ansamblio, pasiekusio savo meno viršūnes. Kai recenzentas susiduria su tokiu technine tobulyste, su tokiu instrumentų valdymu, su tokiu idealiai tobulu grupių skambėjimu, tokiu jautriu partitūros girdėjimu, tokia nuostabi kiekvieno kūrinio dramaturgijos visuma, tokiu intensyvumu, jam nebeline kito, kaip tik atvirai džiaugtis ir stebėtis“ (Luxemburger Wort, 1976). Kai Ešternacho festivalio kritikas rašė šias eilutes, Lietuvos kamerinis orkestras dar nebuvo plačiai žinomas Vakarų Europoje. 1960 m. susibūrusiam orkestrui tai buvo garbinga scena Vakarų debiutui, atvėrusi garsiausias sales.

Šiandien kolektyvo gastrolių maršrutuose beveik visos Europos šalys, JAV, Japonija, Kuba, Kanada, Egiptas, Pietų Afrikos Respublika... Orkestrui plojo Berlyno Filharmonijos ir Vienos „Musikverein“, Londono „Royal Festival“ ir Romos „Santa Cecilia“, Milano G. Verdžio konservatorijos, Amsterdamo „Concertgebouw“ ir daugelio kitų išpūdingiausių koncertų salių klausytojai.

Lietuvai atkūrus nepriklausomybę, kolektyvas tęsia pradėtą kultūros misiją, garbingai atstovaudamas savo valstybei. Saulius Sondeckis ir Lietuvos kamerinis orkestras yra pirmieji tarp atlikėjų, kuriais didžiuo-

jasi Lietuva.

Ešternacho festivalyje Liuksemburge kolektyvas koncertavo septynis kartus ir pelnė aukščiausią apdovanojimą – „Didžiojo liūto“ medalį. Šlėzvingo-Holšteino festivalyje griežta keturis kartus, griežta ir Rheingau, Ivo Pogoreljiaus, Bach-Weche Ansbach, S. Richterio, Y. Menuhino Gstaadt-Saane, Liucernos, Berlyno, Ludvigsburgo ir kituose festivaliuose.

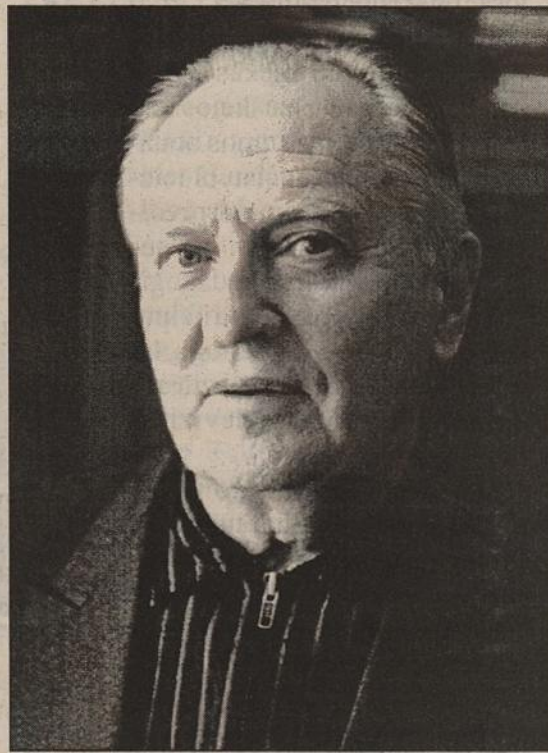
Ižymiajame Zalcburgo festivalyje dalyvauta kelis kartus. Ypač reikšmingas pasirodymas buvo 1991 m., minint Wolfgango Amadėjaus Mocarto 200-ųjų mirties metų sukaktį. Orkestras griežė ne tik vasaros festivalyje, bet ir rudenį rengiamuose „Kulturtagen“ koncertuose.

Beveik visą Mocarto kūrybą orkestrui dirigavo maestro Sondeckis: išrašytos visos simfonijos, su įvairiais solistais griežti visi instrumentiniai koncertai. Buvo atliktas ir operos „Don Juan“ koncertinis variantas, kurį išleido „Melodijos“ garso įrašų studija. Šis įrašas panaudotas režisieriui Jonui Vaitkui kuriant operos televizijos pastatymą.

1977 m. orkestras išvyko į koncertinę kelionę, tarp atlikėjų turėdamas ir kompozitorių Alfredą Šnitkė. Savo trečiąjį „Concerto grosso“ A. Šnitkė dedikavo S. Sondeckiui ir Lietuvos kameriniam orkestrui. 1991 m. sausį, tragiškų įvykių Lietuvoje metu, A. Šnitkė jau visai tautai skyrė išsielavę ir skausmo gimusias „Sutartines“ kameriniam orkestrui. Liucernoje vykusiame autoriniame koncerte A. Šnitkė patikėjo griežti Lietuvos kameriniam orkestrui.

Nuo 1992 m. grojama po dešimt koncertų įvairiose šalyse kasmė. Pietų Afrikos Respublikoje G.F. Hendelio „Mesijas“ skambėjo atliekamas juodaodžių choro, o Lietuvos kamerinis orkestras atstovavo ne tik baltiesiems (rasių santarvės idėja), bet ir mažam Lietuvos kraštui.

Lordas Yehudy Menuchin: „Pirmą kartą su Lietuvos kameriniu orkestru susitikau mažame Ispanijos miestelyje Caceres. Mane tiesiog pribloškė jų tobulas muzikalumas. Teko dirbti su daugybe orkestrų, tačiau šitą žmonių grupę vienija kažkokia ypatinga savybė, kuri

Saulius Sondeckis G. Stulpino nuotr.

nyksta iš šiuolaikinio bendravimo. Lietuvos kamerinio orkestro privilumai - vientisumas“.

Orkestro biografija neatsieja nuo Sauliaus Sondeckio, įkūrėjo ir dirigento, biografijos. Iš pradžių tai buvo M.K. Čiurlionio menų gimnazijos moksleivių orkestras. Būtent pirmieji mokiniai ir jų pedagogai 1960 m. susibūrė į Lietuvos kamerinį orkestrą, 1976 m. Berlyne pelniusį Herberto von Karajano jaunimo orkestrų konkurso aukso medalį. Von Karajan ištarė pranašiškus žodžius: „Nebabejoju muzikos ateitimi, kol matau tokius orkestro ugdytojus“.

Sondeckis dažnai kviečiamas diriguoti simfoniniams orkestrams - Vokietijos, Prancūzijos, Lenkijos, Švedijos, Zalcburgo, Lozano, Taiwanio orkestrams.

Žymus Vokietijos kritikas Klauz Greitel vadina Saulių Sondeckį „aukšto rango muzikos pedagogu“, o įžymioje W. Hartnacko knygoje „Didieji mūsų dienų smuikininkai“ pažymėta, kad tarp „absoliučiai geriausių virtuozų yra trys orkestrai: Musici di Roma, Lietuvos kamerinis orkestras ir Spivakovo Maskvos virtuozai“. Apie lietuvių rašoma: „šis kolektyvas neįaučia ribų, siekdamas virtuozizmo ir muzikalumo“.

Geriausios Sauliaus Sondeckio savybės jau seniai pastebėtos užsienio menedžerių. Jis kviečiamas vadovauti įvairių festivalių jaunimo orkestrams. Ypač reikšmingas įvertinimas yra kvietimas vadovauti Šlėzvingo-Holšteino festivalio orkestrui, kurį įkūrė žymusis Leonard Bernstein.

Lietuvos nacionalinė premija yra vertas ir teisingas Lietuvos vardą garsinančio menininko įvertinimas.

prekinių ženklų savininkė - suteikė M. Kavaliauskui stipendiją vieną pusmetį stažuotis Paryžiaus Aukštojoje Dailių Menų mokykloje. Pastarosios galimybės kaunietis išnaudojo „su kaupu“. M. Kavaliausko fotografiją nuo tada Paryžiuje atstovauja Joelle Mortier Valat galerija (13 rue des Saintes Peres, 75006 Paris), Prancūzijos Nacionalinė Biblioteka. 1999 m. M. Kavaliauskui pasiūlyta surengti personalinę foto-parodą Paryžiaus centre įsikūrusioje Pont Neuf galerijoje. Parodą atidarė Prancūzijos prezidento žmona Bernadeta Širak, dalyvaujant Čekijos pirmajai damai D. Havel, Paryžiaus miesto pirmajai damai J. Tiberi, be to, atsilankė Lietuvos ambasadorė Prancūzijoje, Prancūzijos ambasadorius Lietuvoje,

ASF: keturių vyrų koncertas-spektaklis

Alfonsas Nakas

Vasario 5 d. šeši Sunny Hills, FL, lietuviai, kartu su teatro entuziastais kitataučiais, autobusu nuvažiuojant į Alabamos Šekspyro festivalį (Alabama Shakespeare Festival - ASF), Montgomery, AL, pabūti jaukio gero teatro atmosferoje. Mūsų laukė originalus, bet keistokas miuziklas, kurį atliko keturi dainuojantys vyrai ir du juos palydinęys muzikantai. Koncertas-spektaklis vyko didžiajame (Festivalio) teatre.

Pastatymas pavadintas keistai: *Forever Plaid*, kas lietuviškai reikštų *Visada dryžuotmarškiniai*. Kad gi atlikėjai nors būtų „visada“ taip dėvėję. Anaipol! Spektaklio metu rūbus nuolat keitė, ir tik trumpai, prieš pat pabaigą, apsivilko dryžuotais švarkeliais. Tiek to *plaid* temai...

Po aklino užtemdymo, skelbiančio spektaklio pradžią, scenai nušvitus ir salės šviesoms užgesus, aktorių nesimatė. Po poros minučių tylos, jie su žvakėmis rankose, o vienas nešdamas lagaminą (suprask: atkelia-vom!), pasiskleidė scenos centre. Kas laukėme gal nuobodžios koncertinės kvarteto programos, nuomonę greit pakeitėme. Jie dainavo tai linksmas, tai sentimentalios dainas, buvusias labai populiarias prieš 20, 30 ar 40 metų. Visi gražiabalsiai, visi klounai! Ilgesingai, švelniai atliekamas dainas vis kaitaliojo klouniškai atlieka-

mos, su grimasom veiduos, lakstant po sceną ir salę, pokštutais publika juokinant iki ašarų. Rūbus ir scenos butaforijos daiktus jie keitė teisiog publikai nespėjant pajusti. Pavyzdžiui, jokios pauzės nepadarė, jie improvizavo *Ed Sullivan Show*. Vieniems dainuojant, kiti atnešė ir pastatė palapinę, nepastebimai į ją prinešė daug aprangos ir ko tik „Sullivanovo ški-cams“ reikia. Po vieną, du ir tris į palapinę landžiodami, ten žai-biškai persirenginėjo ir išlindę visokias roles atlikinėjo. Spektaklis-koncertas užtruko tik pusantros valandos.

Šio pastatymo režisierius ir choreografas Marion J. Caffey. Prie keturių programos atlikėjų pavardžių įrašytos ir komiškos pravadės: Paul Woodson - Sparky, Daniel Siford - Frankie, Allie Laurie - Jinx ir Bill Daelin Gross - Smudge. Penktasis, Michael Justis - Swing, programon įrašytas kaip atsarginis (understudy), berods, ir nepasirodė.

Apie mėnesį kasdien kartotas, šis pastatymas iš repertuaro jau dingio. Apie jį rašau tik dėl jo originalumo. Pasirodo, gerame profesiniame teatre galima išgyventi įdomybį net tada, kai jų nesitiki.

Kovo pradžioje vėl važiuojame į ASF. Matysime labai juokingą Šekspyro komediją *The Comedy of Errors*. Laukite išpūdžių!

Spektaklio metu (iš k. į deš.): Paul Woodson, Allie Laurie, Bill Daelin Gross ir Daniel Siford

Spektaklio metu (iš k. į deš.): Daniel Siford, Allie Laurie, Bill Daelin Gross ir Paul Woodson

ir, be abejo, būrys fotografijos meno gerbėjų.

Netrukus, kovo 24-ąją, Čiurlionio galerija Chicagoje lietuvių pakvies pamatyti plačiai žinomus ir naujausius M. Kavaliausko fotografijos darbus. Peizažų seriją „Smėlio mintys“ fotografijos kritikas S. Valiulis apibūdino kaip Marso kraterių peizažus. Fotografijos kritikas iš Paryžiaus C. Gattinoni tradicinalumo ir madų fotostebėjimus prancūzų ir ispanų šventėse kar-

tu su fotoprisiminimais apie Lietuvos bažnytkaimių šventadienius pavadino „žiūrovų solidrumu“. Pirmąkart rodoma serija „Poilsis“ - apmąstymai apie laiko ir laikinumo problemas Prancūzijos ir Ispanijos architektūros ir miestų peizažuose - kaip ir visi kiti M. Kavaliausko fotolakštai, lauks žiūrovų įvertinimo. Dalis fotografijų bus rodoma skaidrių projekcijoje. Nepraleiskite puikios reginio!

E. Š.

- Lietuvos kamerinis orkestras ir jo vadovas Saulius Sondeckis vienos žymiausių Japonijos koncertinės agentūros „Japan Arts“ užsakymu Vilniaus plokštelių studijoje įrašinėja dvi kompaktines plokšteles (CD). Maestro Sauliaus Sondeckio muzikinėje karjeroje tai pirmas atvejis, kai koncertinė agentūra pati įrašinėja savo globojamų atlikėjų kompaktines plokšteles. Jose bus įrašyta japonų mėgstama klasikinė muzika. Plokšteles žadama išleisti prieš orkestro gastroles Japonijoje kitų metų rudenį. Tuomet Lietuvos kamerinis orkestras „Japan Arts“ kvietimu koncertuos su žymia japonų pianiste Ikuyo Nakamichi.

- Jubiliejiname 50-ajame Berlyno kino festivalyje įvyko pasaulinė lietuvių režisieriaus Algimanto Puipos vaidybinio filmo „Elzė iš Gilijos“ premjera. Berlnalės žiūrovams juosta pristatė pats režisierius, vieno pagrindinių vaidmenų atlikėja Janina Lapinskaitė ir filmo prodiuseris Robertas Urbonas. „Elzė iš Gilijos“ rodyta nekonkursinėje, antroje pagal reikšmę „Panoramos“ programoje, kurioje lietuvių filmas rodytas tarp 39 vaidybinių, 13 dokumentinių ir 22 trumpametražių filmų. Po filmo premjeros režisierius galvoja apie jo sutrumpinimą, nes nemažai filmą žiūrėjusių kritikų nesulaukė jo pabaigos. Jis trunka beveik pusvalandžiu ilgiau nei konkursiniai filmai. Maždaug prieš 15 metų Berlyno festivalio forume buvo rodytas kitas Algimanto Puipos filmas „Moteris ir keturi vyrai“.

- Klaipėdos universitete nuo kitų metų pradės studijas pirmasis tarptautinis mėgėjų teatro režisierių kursas. Čia studijuos 25 jaunuoliai iš 11 šalių. Idėja suburti tokį kursą kilo Pasaulinei mėgėjų teatrų asociacijai. Susipažinę su Europos universitetų veikla jos vadovai pasirinko senas tradicijas šioje srityje turintį Klaipėdos universitetą.

- Vilniaus rotušėje kovo 9 d. vykusiam minėjime pasveikinęs poetą Justiną Marcinkevičių 70-mečio proga Lietuvos prezidentas V. Adamkus sakė, kad Jubilato parašytas žodis tūkstančiams sielų skleidė šviesą ir šilumą, mokė kantrybės ir teikė vilties, žadino tikėjimą žmogumi ir Tėvynės ateitimi, brandino tikrąją išmintį.

- Vilniuje Kongresų rūmuose kovo 9 d. garsios operos dainininkė Violeta Urmanavičiūtė su Valstybiniu simfoniniu orkestru, vadovaujamu Gintaro Rinkevičiaus, atliko lietuvių kompozitoriaus Algirdo Martinaičio oratoriją „Laiškas visiems tikintiesiems“. Kūrinys buvo specialiai užsakytas Euro-radijo koncertui. Oratoriją atliko ir Kauno valstybinis choras, vadovaujamas Petro Bingelio, saksofonistas Petras Vyšniauskas, diskantas Darius Goltmantas, pamokslininkas Julius Sasnauskas. Oratorija sukurta šv. Pranciškaus Asyžiečio tekstais. Koncertu Kongresų rūmuose pradėtas transliuoti Euro-radijo 4 koncertų ciklas „Nuo Austrijos iki Australijos“. Devyniolika Europos šalių koncerto Vilniuje įrašą transliavo kovo 13 d. 8:30 val. vak. Lietuvos laiku. Sociologų duomenimis, tiesiogiai transliuojami Euro-radijo koncertai sutraukia nuo 4 iki 6 milijonų klausytojų.

Neeilinė fotografijos paroda

Š. m. kovo 24 d. Chicago Jaunimo Centro Čiurlionio galerijoje atidaroma kauniečio Mindaugo Kavaliausko fotografijos paroda. M. Kavaliauskas pradėjo fotografuoti dar besimokydamas Kauno J. Jablonskio vidurinėje mokykloje. Gerai mokėdamas anglų kalbą, svajoto studijuoti fotografiją Columbia College Chicagoje, tačiau pagal galimybes mokėsi Kauno moksleivių fotografijos mokykloje (prie Lietuvos fotomenininkų sąjungos), kurią atstovaudamas 1990 m. laimėjo pirmą vietą respublikinėje fotoolimpiadoje. Vėliau pasipylė aukšti įvertinimai paskatino toliau tobulėti fotografijoje.

1992 m. M. Kavaliauskas įstojo į Vytauto Didžiojo univer-

siteto Menų fakultetą, kur dabar baigia magistratūros studijas. Bendradarbiavo su „Kauno diena“, fotografavo Kauno Dramos teatrui. 1997 m. buvo priimtas į žymiausią Prancūzijos fotografijos mokyklą - *Ecole Nationale de la Photographie*, įsikūrusią Prancūzijos pietiniame mieste Arlyje, kuris nuo Van Gogo laikų traukia menininkus. Metus M. Kavaliauskas ten praleido ypač produktyviai: foto-parodos teatro, vyno ir kitomis temomis. Viena M. Kavaliausko fotografija, nurungusi tapybą, video, multimedijos kūrinius, buvo apdovanojta prestižiniu „LVMH Prizu“. LVMH - didžiausia prabangos bendrovė, Christian Dior, Kenzo, Givenchy, Louis Vuitton ir kitų žymių

Trijų menininkų koncertas Putname

Amerikos rytinio pakraščio N. Pr. Seserų (Putnamo Seselių) rėmėjų valdyba sausio 9-tos dienos posėdyje priėmė anksčiau svarstytą pasiūlymą suruošti koncertą-vajų seselių įsteigtai jaunimo stovyklai "Neringa" paremti. Praėjusiais metais toks renginys pasisekė ir muzikiniu, ir finansiniu atžvilgiu - tai paskatino ir šiais metais tokio uždavinio imtis.

Šį kartą rėmėjai kviečia atvykti į religinės rimties kon-

certą balandžio 2 dieną pasiklausyti trijų Amerikos lietuvių menininkų Putnamo Seselių vienuolijos koplyčioje. Džiaugiamės iš Lietuvos atvykstančiais solistais, bet neužmirškime ir šiame krašte, kuriais nedėkingose sąlygose, subrendusiais talentais pasidžiaugti. Tai - Audronė Simonaitytė-Gaižiūnienė, sopranas, Linda Veleckytė, smuikininkė, ir Dalia Sakaitė, pianistė.

A.P.

(Iš k. į deš.) Aidas Kupčinskas, Gita Kupčinskienė, N. Pr. Seserų Rėmėjų pirmininkė, ir Dana Grajauskaitė, "Neringos" stovyklos administratorė, baigia spręsti koncerto-vajaus, kuris įvyks š. m. balandžio 2 d. Putname, parengiamuosius reikalus

RigaVen Travel Inc.

• We have GREAT CRUISES •

• Tours to Ireland, Scotland, England and Europe •
• Discover Costa Rica •

**SPECIAL REDUCED FARES
to VILNIUS**
starting at \$406.00
with

"Call for Details"

Call

INESE ZAKIS

136 W. Main St., Bay Shore, NY 11706
Tel. 516-665-4455 Fax 516-665-6164
1-800-291-8311
E-mail: RigaVen@worldnet.att.net

VILTIS - Hope

LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.

368 West Broadway, Boston, MA 02127.
Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836

● **VISŲ SUINTĖJŲ DĖMESIUI:** Tikimės, kad visi mūsų siuntėjai jau yra gavę paštą naujus siuntinių surinkimo tvarkaraščius. Kaip ir pernai, siuntinių surinkimo datos yra sudarytos visiems 2000 metams, papildomo datų siuntimo paštu rudenį nebus. Jeigu jūsų adresas pasikeitė ir negavote naujo tvarkaraščio ar norėtumėte gauti papildomų tvarkaraščio kopijų, prašome kreiptis į "Vilties" įstaigą. Siuntinių surinkimo ir konteinerių datos bus taip pat skelbiamos "Darbininko" laikraštyje.

- Labdaros siuntiniai per GIFT OF HOPE programą
- Perkraustymo į Lietuvą paslaugos
- Pinigų persiuntimas į Lietuvą
- Pigios telefono paslaugos
- Telefono kortelės skambinti į Lietuvą
- Siuntinių persiuntimas iš Lietuvos į Ameriką tik didesniais kiekiais)
- Perkraustymas iš Lietuvos į Ameriką
- Komercinės siuntos iš Lietuvos į Ameriką

Pavojinga laisvės sąvoka

Aurelija M. Balašaitienė

Amerikos konstitucijos ketvirtas paragrafas teikia kiekvienam Amerikos piliečiui teisę turėti šaunamąjį ginklą. Kai konstitucija buvo patvirtinta 1787 metais, dar buvo labai neramūs laikai, bet dabar Amerika yra ramus kraštas, tai kokiam tikslui reikia ginkluotis? Čia nekalbama apie medžioklės sportą, bet iš žiniasklaidos pranešimų aiškiai matoma, kad šaunamieji ginklai nėra panaudojami medžiojimo sportui ar apsigynimui nuo nematomo priešo, bet brutalioms žmogžudystėms. Baisiausia yra tai, kad šaunamieji ginklai jau tapo kasdieninio vartojimo objektu jaunimo rankose. Pernai metais per visą pasaulį nuskambėjo Columbine mokyklos tragedija, kai vienas mokinyš nušovė kelis klases draugus, ir net dvi mokytojas. Žiniasklaidai tą "sensaciją" išpopuliarinus, panašūs baisūs ir tragiški įvykiai pasklido po kitas mokyklas, mėgdžiodant Colimbines "herojus", tad ir Ohio valstijoje, ir Oklahomoje, ir kitur jau buvo tokių tragiškų įvykių. Pereitą savaitę susišaudymas vyko vienoje Michigano pradžios mokykloje. Dvidešimčiai klases draugų matant, šešerių metų pirmo skyriaus mokinukas nušovė šešerių metų mergaitę... Buvo kalbama, kad jiedu vienos pertraukos metu susiginčiję. Iš policijos tyrinėjimų paaiškėjo, kad berniukas užtaisytą revolverį paėmė iš po čiužinio narkotikuose paskendusio savo "globėjo" lovoje, kurį policija areštavo ir apkaltino nesaugiu ginklo laikymu, jį taip pat apkaltinant netiesioginiu mergaitės nužudymu. Pereitą savaitę iš vienos vidurinės Clevelando mokyklos buvo pašalintas dešimties metų berniukas, kurio kuprinėje tarp knygų buvo paslėptas revolveris. Visai nese-

niai viename Washingtono priemiestyje vienas penkerių metų berniukas, susiginčijęs su draugais, nukreipė brauninę į savo draugus, tačiau paleido kelis šūvius į žemę, tad niekas nenukentėjo. Vėliau paaiškėjo, kad jis pasiėmė savo motinos užtaisytą revolverį, tačiau iš televizijos programų išmoko revolverį pakrauti šoviniiais. Jei sutinkame su tuo seniai pedagogikos specialistų nustatytu faktu, kad aplinka formuoja žmogų, tai reikia labai atidžiai "cenzūruoti" vaikų stebimas televizijos programas.

Viename Pittsburgo priemiestyje prie populiaraus MacDonald restorano vienas vyras nušovė du asmenis ir sunkiai sužeidė tris, kurie buvo nugabenti į ligoninę ir dar tebėra pavojaus būklėje. Tuo metu restorane užkandžiavo daug vaikučių ir pensininkų, kurie, siaubo pagauti, buvo kurį laiką žudiko įkaitais.

Kai atsiverčiame vietinę spaudą ar įsijungiamo televizijos žinias, pirmoje vietoje matome žudikų ir kitų nusikaltėlių "portretus", tačiau niekur neužtikame Nobelio, Pulitzerio ar kitų premijų laureatų. Tiesa, kad prieš kurį laiką paskutiniuose dienraščių puslapiuose buvo smulkiais raidelėmis paminėta, kad vienas Amerikos gydytojas buvo apdovanotas Nobelio premija medicinos srityje ir vienam vokiečiui rašytojui buvo paskirta premija už literatūrą. Kitaip sakant, vieninteliai dienos "herojai" yra žiaurūs nusikaltėliai, todėl, norint pagarsėti, reikia padaryti koki nors nusikaltimą...

Karo metais bombarduojamoje Vokietijoje ieškojome slėptuvių, bet kur dabar "ramioje" Amerikoje rasime slėptuves?

(nukelta į 7 psl.)

Neringa Inc. su Nek. Pr. Marijos Seserimis
organizuoja ir praveda stovyklas
"Neringos" stovyklavietėje Vermonte

"NERINGOS" STOVYKLOS 2000

LIETUVŲ KALBA liepos 9-23 d.d. - vaikams 10-16 metų
liepos 23-29 d.d. - vaikams 6-10 metų
liepos 23-29 d.d. - vaikams 13-16 metų
liepos 30 - rugpjūčio 5 d.d. - šeimoms su mažais vaikais
ANGLŲ KALBA - LIETUVŲ KILMĖS
birželio 30 - liepos 4 d.d. - šeimoms su mažais vaikais
rugpjūčio 6-19 d.d. - vaikams 7-16 metų

INFORMACIJA - REGISTRACIJA

kreiptis į Daną Grajauskaitę:
66 Salisbury Rd. Watertown MA 02472
617-923-4583 neringai@yahoo.com

Kviečiame visus taupyti ir skolinti iš
lietuvių įsteigto ir vadovaujamo

SCHUYLER SAVINGS BANK

24 Davis Ave.

Kearny, New Jersey 07032

Bankas švenčia 75-erų metų sukaktį!

Pilnas ir draugiškas patarnavimas, įskaitant
• Taupymo sąskaitas, sertifikatus ir IRA
• Čekių sąskaitas - asmeniškas ir komercines
• Paskolas - namų, namų remonto,
Home Equity ir automobilių
• ATM naują mašiną ir korteles
• Tiesioginį pinigų deponavimą
Patogios darbo valandos,
pilnai Federalinės valdžios apdraustos sąskaitos

Kalbame lietuviškai...

Mūsų telefonai: (201) 991-0001

arba skambinkite mums nemokamai:

1-888-SCHUYLER (1-888-724-8953)

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga

Kviečia visus į X-tąjį

PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO KONGRESA Australijoje

23 gruodžio 2000 - 11 sausio 2001

Daugiau informacijos galite rasti

www.rapidnet.net.au/~aljs aljs@rapidnet.net.au

Telefonas 61 3 9388 0681 Faksas 61 3 9867 8792

PO Box 55, North Melbourne, Victoria 3051, Australia

VILNIUS

Žiemos kainos pirmyn ir atgal

spalio 1 -- kovo 31

išskyrus kalėdinį laikotarpį

New York \$406

Chicago \$450

Seattle \$560

Plius mokesčiai

Nuolaidos galioja ir iš kitų miestų

Vytis Travel

40-24 235 St.

Douglaston, NY 11363

Tel: 718-423-6161

800-778-9847

Fax: 718-423-3979

E-MAIL: VYTTTOURS@EARTHLINK.NET
web site: www.vytttours.com

Atlantic Express corp.

800 - 775 - SEND ▼ 1-888-205-8851

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

ATLANTIC EXPRESS CORPORATION
PICK-UP SCHEDULE MARCH OF 2000

March 21	New Haven, CT	12-1 pm*
	New Britain, CT	2-3 pm*
	Waterbury, CT	4-5 pm
March 23	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
	Paterson, NJ	3-4 pm
March 24	Philadelphia, PA	11-12 noon
March 25	Brooklyn, NY	12-1 pm
March 28	Putnam, CT	1-2 pm

* - Pakeistos valandos

For more information please call:
1-888-615-2148 or 1-888-205-8851

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$368r.t.

One way to Vilnius \$305

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211

New York, NY 10107

Tel.: (212) 541-5707

Putnam, CT

Vasario 16-tosios minėjimas Putname

LB Rytinės Connecticut Apylinkės valdyba suruošė vasario 16-tosios minėjimą, įvykusį vasario 13 dieną. Minėjimas pradėtas pamaldomis Marijos Nekalto Prasidėjimo seselių vienuolyno koplyčioje, 8 val. ryto. Pamaldose dalyvavo dauguma bendruomenininkų. Kun. A. Diškevičius pamoksle priminė lietuvių kančias ir daugelio mirtį siekiant Lietuvai laisvės.

Viešas minėjimas vyko Matulaičio slaugos namų salėje, 2 val. p.p. Ta salė pasirinkta, kad minėjime galėtų dalyvauti ir pajėgūs slaugos namų globotiniai. Minėjimui vadovavo valdybos pirm. V. Alksninis. Kun. V. Pikturka priminė keliolika ypatingai nusipelnusių Lietuvai, jau mirusių, ir meldė Aukščiausiąjį jiems ir visiems už laisvę žuvusiems suteikti amžiną ramybę.

Minėjimo kalbėtoju buvo žurnalistas ir universitetų studentų instruktorius Antanas Dundzila. Jo teigimu, Vasario 16-tosios negalima sulyginti su Kovo 11-ąja, nes pirmoji buvo lyg krikščioniškosios Kalėdos, antroji - Velykos, pirmoji - gimimas, antroji - prisikėlimas, atstatymas, taigi pirmoji šventė esanti svarbesnė. Lietuvoje vis dar esančios negerovės yra palikimas Lietuvos okupantų, kurie lietuvius vertė tapti "sovietiniais" žmonėmis. Ta yda išnyks tik palaipsniui, reikia turėti kant-

rybės ir teikti pagalbą, nežeminant teikiamųjų. Tai stiprins Lietuvos gerovę, jos laisvę ir tuomet kartu su Seimo pirm. V. Landsbergiu galėsime pasakyti, jog galim "pateisinti, ką pradėjome". Po tokios paskatos minėjimo dalyviai priėmė rezoliuciją, kurios tekstą angliškai perskaitė R. Taunienė. Tai rezoliucija aukštiems Amerikos valdžios pareigūnams, skatinanti, kad jie remtų Lietuvai naudingus reikalus, ypač priėmimą į NATO ir į Europos Sąjungą.

Po to sekė trumpa meninė programa. Ją pradėdant sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnai, pianinu pritariant muzikai A. Prapuolenytei. Tolesnę meninės programos dalį atliko trys mėgėjai dainininkai: V. Alksninis, Zenonas Jurys ir Romas Kezys bei akordeonu ir balsu pritardamas R. Drazdauskas. Dainuotos populiarios dainos, tad ir minėjimo dalyviai galėjo įsitraukti. Keli dalykėliai pagroti tik akordeonu, jie sukėlė gegužinių nuotaiką ir nostalgiskus prisiminimus vyresnio amžiaus žmonėms.

Visi minėjimo dalyviai buvo pakviesti pabendrauti ir užkąsti vietos moterų paruoštų skanėstų. Artimumo nuotaika gaubė minėjimo dalyvius ir skatino teikti visokią pagalbą artimui, ypač Lietuvos žmonėms. Minėjimo proga LB darbams remti suaukota daugiau kaip tūkstantis dolerių.

Juozas Kriauciūnas

Boston, MA

Vasario 16-osios minėjimas

Vasario 16-osios minėjimas Bostone įvyko vasario 13 dieną. Šv. Petro bažnyčioje buvo aukojamos šv. Mišios Lietuvos nepriklausomybei paminėti.

Iškilmingas minėjimas skirtas Vasario 16-sios 82-roms metinėms paminėti vyko Bostono Lietuvių piliečių klube. Susirinko gausus tautiečių būrys. Džiugu, kad susirinkusiųjų tarpe buvo daug jaunimo ir vaikučių.

Minėjimas prasidėjo klebono Stephen Žukas invokacija, Lietuvos ir Amerikos himnais.

JAV LB Bostono apygardos pirmininkas Gintaras Čepas tarė trumpą įvadinį žodį, apžvelgdamas, kas įvyko per tuos 10 metų mūsų bendruomenėje, atgavus nepriklausomybę. Esam sulaukę daug svečių iš Lietuvos, galim nevaržomi vykti į Tėvynę. Šiuo metu Lietuvių Bendruomenėje veikia 16 organizacijų. Mūsų parapija atšventė 80-ties metų jubiliejų. Bostono Lituanistinė mokykla, kuriai jau 16-liką metų vadovauja Daiva Navickienė, atšventė 50-ties metų jubiliejų. "Sodauto" ansamblis (vadovė - Gita Kupčinskienė) jau 25 metai džiugina Amerikos lietuvius. Ji taip pat dirba aktyvų darbą Lietuvoje, organizuodama APPLE (American Professional Partnership for Lithuanian Education) programą. APPLE organizacija jau yra pritraukusi daug specialistų iš visos Amerikos, kurie suteikia didelę pagalbą Lietuvos švietimui, dirbdami su eiliniaisiais mokytojais, dalindamiesi Amerikos švietimo sistemos patirtimi.

Toliau Gintaras Čepas pristatė programos vedėją, Jaunimo sąjungos narę Ritą Sakutę. Vedančioji programą pradėjo žuvusiųjų už laisvę pagerbimu - tylos minute ir žvakučių uždegimu. Perskaityta Bostono Gubernatoriaus proklamacija, kurioje Bostono miesto tarybos pirmininkas Tim Kelly sveikino su nepriklausomybės diena, išsakydamas daug šiltų žodžių lietuvių bendruomenei.

Bostono Lituanistinės mokyklos vaikučiai, vadovaujami Daivos Navickienės, paruošė įdomią programėlę "Lietuva nori būti pilnateise NATO nare".

Gintaras Čepas pristatė rezoliuciją, siunčiamą Massachusetts valstijos senatoriams. Rezoliucijoje išreikštas Lietuvos noras tapti pilnateise NATO na-

re, kviečiama paremti lietuvių išeivių organizacijas, kurios sponsoriauja įvairioms programoms ir siekia, kad Amerikos valdžios pareigūnai neužmirštų Lietuvos siekių.

Lietuvių Bendruomenei ir Amerikos Lietuvių Tarybai buvo renkamos aukos (surinkta 1,500 dolerių).

Programos vedėja pristatė svečius pabaltijiečius. Estų vardu sveikino Jaak Juhansoo, latvių vardu - Vilnis Berzins.

Minėjimo prelegentas buvo J.E. Šarūnas Adomavičius, Nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius prie tarptautinių organizacijų Vienoje. Prelegentas prisiminė šios datos ištakas,

1918 m. iškovotą nepriklausomybę, pirmųjų signatarų nuveiktus darbus. Įvertino partizanų indėlį Lietuvos išsilaisvinimo kovoje. Dabartinis Lietuvos užsienio politikos prioritetas yra tapti pilnateise NATO nare, sakė prelegentas ir kvietė Amerikos lietuvius talkinti Lietuvai.

Prelegentas taip pat pažymėjo, kad sovietinės okupacijos metais, kai Lietuva negalėjo švęsti šios šventės, ši data niekada nebuvo pamiršta užsienio lietuvių bendruomenėse. Jis išreiškė padėką Bostono Lietuvių Bendruomenei ir visiems išeivijos lietuviams už jų budėjimą per daugelį metų ir vilties puoselėjimą, kad Lietuva bus laisva.

Minėjimo pabaigoje koncertavo "Sodauto" ansamblis, vadovaujamas Gitos Kupčinskienės. Ansamblių pasveiki-

no susirinkusius lietuvių liaudies daina "Ar gerą kelią svečiai keliavo", gražiai nuskambėjo žemaičių baladė "Brolelis iš karo negrižo". Liaudies dainų ir šokių pyne ansamblių linksmo susirinkusius. Koncertas užbaigtas daina "Žemėj Lietuvos ažuolai žaliuos" (žodž. Sigit Gedos, muz. Kęstučio Vasilausko). Ši daina apjungė atlikėjus ir žiūrovus - dainavo visi. Turbūt ne vienas dalyvis susimąstė, kas mus jungia: mūsų kalba, mūsų daina, mūsų tradicijos? Tai nepaprastai svarbu išsaugoti ir perduoti jaunajai kartai, gyvenant toli nuo Tėvynės.

Po minėjimo visi buvo pakviesti pasivaishinti, vaišes paruošė Lietuvių klubas. Minėjimo dalyviai turėjo progos artimiau pabendrauti, pasidalinti mintimis.

Gabrielė Miksen

Vasario 16 minėjimo Bostone svečiai ir dalyviai: (iš k. į deš.) latvių atstovas Vilnis Berzins, programos vedėja Rita Sakutė, estų atstovas Jaak Juhansoo, prelegentas - Nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius prie tarptautinių organizacijų Vienoje, J.E. p. Šarūnas Adomavičius, p. Onutė Adomavičienė, JAV LB Bostono apylinkės pirm. Aidas Kupčinskas, JAV LB Bostono apygardos pirm. Gintaras Čepas

Roberto Miksen nuotr.

Koncertuoja Edita Orlinytė

Mūsų apylinkėse jau gražiai savo soline veikla pasireiškusi Edita Orlinytė yra pakviesta į Raritan Valley Community College, New Jersey, atlikti koledžo sezono koncertų cikle Ludwig'o van Beethoven'o koncertą smuikui D-dur, Opus 61. Koncertas įvyks kovo 25 d., 8 val. vak.

Smuikininkė Edita Orlinytė

Centriniam New Jersey simfoniniam orkestrui palydinti, diriguos Roger Brisco. Jo kvietimu anksčiau čia koncertavo ir lietuvis klarneto virtuožas Algirdas Budrys.

Edita Orlinytė yra baigusi Vilniaus muzikos akademiją ir ten pelnę magistro laipsnį. Smuikininkė yra dalyvavusi Tarptautiniame styginių kvartetų konkurse Londone, taip pat koncertavo Austrijoje, Suomijoje, Danijoje ir čia, Amerikoje. Šiuo metu ji gyvena Stamford, CT. Nors šis Beethoven'o koncertas smuikui su orkestru yra

tik vienas gausiame jo kūrybiname palikime, tačiau jis yra laikomas vienu didžiųjų jo kūrybos aruode. Koncertui prasidėjus, girdėti laipsniškas oktavų kopimas, tada prasideda dviejų pagrindinių šio koncerto temų vystymas. Beje, be koncerto smuikui, dar bus atlikti kiti du Beethoven'o kūriniai: Egmont'o uvertiūra ir simfonija Nr. 3 (Heroica). Koledžo ir koncerto vietos adresas: Route 28 and La-mington Road, North Branch, New Jersey 08876; tel.: (908) 231-8813. Julius Veblaitis

Pavojinga laisvės sąvoka

(atkelta iš 6 psl.)

Nebesame saugūs nei restorane, nei apsipirkimo centruose, o mokyklose vaikučiai yra nuolatiniame pavojuje. Kadaise mokyklos buvo prieauglio prieglobstis ir šviesa, o dabar jau jose yra įvedama ginklų ieškojimo procedūra ir filminiai stebėjimo aparatai, pinigūs išleidžiant apsaugai nuo žudikų, o ne mokslo priemonių patobulinimui. Graudu, kad griežtai draudžiama viešose mokyklose iškabinti dešimtį Dievo įsakymų. Viena ilgametė viešos mokyklos mokytoja buvo atleista iš pareigų, nes vienos pamokos metu ji pareiškė, kad "vogti ir žudyti yra nuodėmė".

Pastaruoju metu Amerikos

prezidentas Clinton pradėjo kelti ginklų kontrolės klausimą, ypatingai sukrėstas šešerių metų mergaitės nužudymo. Jis net du kartus plačiai kalbėjo ta aktualia tema, bet taip pat, deja, tvirtino, kad ginklų kontrolės įstatymas galutinai nepanaikins pavojaus, nes statistika rodo, kad kasdieną Amerikoje nuo šaunamųjų ginklų žūsta trylika vaikų. Labai įtakinga ir piniginė šaunamųjų ginklų organizacija (National Rifle Association) jau daugelį metų Senate ir Kongrese kovoja prieš bet kokią ginklų kontrolę, nes tai esą "asmens laisvių pažeidimas". O kaip su asmens laisve ir saugumu tiek viešose vietose, tiek mokyklose?

Baltimorės kardinolui pasiūsta ši užuojauta dėl kun. K. Pugevičiaus mirties

Jo Eminencijai
Kardinolui William Henry Keeler,
Baltimorės Arkivyskupui

Šių metų kovo 1-4 dienomis su Šv. Tėvu Romoje švęsdami Pasaulio Lietuvių Jubiliejinių metų iškilmes, gavome liūdną žinią, kad mirė

kun. KAZIMIERAS PUGEVIČIUS

Mes vertiname kun. K. Pugevičių kaip pasišventusį kunigą, drąsų kovotoją už Lietuvos laisvę ir žmogaus teisių gynėją. Daugelį metų jis vadovavo Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos organizacijai, Lietuvių Informacijos Centrai ir propagavo Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kroniką.

Negalėdami dalyvauti jo laidotuvsė, nes tą pačią dieną aukojame Šv. Mišias Šv. Petro bazilikoje ir turime audienciją su Šv. Tėvu, mes jungiamės dvasioje ir maldoje su Baltimorės Arkidiecezijos broliais kunigais ir tikinčiaisiais bei su visa Pasaulio Lietuvių Bendruomene.

Arkivyskupas SIGITAS TAMKEVIČIUS
Lietuvos Vyskupų Konferencijos Pirmininkas
Vyskupas PAULIUS BALTAKIS, OFM,
Vyskupas Lietuviams Katalikams Išeivijoje

Roma, 2000 kovo 2

A. + A.

EDAI BRAŽĖNIENI

iškeliavus | Amžinybę, vyrai VILUI ir dukrai LYVIJAI
GARSINIEMI reiškiamo gilią užuojautą.

Janina Valiuskaitienė ir sūnus

Florida

Lietuvos Ambasados Washingtone vardu reiškiau nuoširdžią užuojautą

kunigo **KAZIMIERO PUGEVIČIAUS**

artimiesiems ir bendraminčiams, netekus ištikimo ir nuoseklaus Lietuvos laisvės kovotojo, žmogaus teisių gynėjo, vieno iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos leidėjų, Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino ordino kavalieriaus.

Stasys Sakalauskas
STASYS SAKALAUSKAS
AMBASADORIUS

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: Darbininka@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Kovo 20 - pirmoji pavasario diena.

Šv. Patriko šventė - penktadienį, kovo 17 d.

Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM, kovo 14 d. išvyko į Floridą, kur lietuviams praves rekolekcijas šiose vietovėse: Miami, Pompano Beach, Jupiter ir Daytona Beach. Į New Yorką grįžta balandžio 13 d.

Apreiškimo parapijos

žinios

Apreiškimo parapijos buv. klebonas kun. Vyt. Palubinskas paskutines mišias aukos kovo 19 d., 11 val. ryto. Jis išskrenda mėnesiui į Kaliforniją. Trumpam sugrįš į parapiją prieš Velykas ir balandžio 25 d. išvyksta pastoviam apsigyvenimui į Lietuvą.

Lietuviškos mišios mūsų parapijoje pradės kovo 26 d. bus aukojamos **10 val. ryto**. Jas aukos kun. Vyt. Volertas, Viešpaties Atsimainymo par. vikaras.

Kun. Petras Smilgys, jaunas kunigas dabar studijuojantis Romoje, gavo leidimą iš Telšių vyskupo A. Vaičiaus vasaros atostogas praleisti Amerikoje. Jis vasarai atvyks į mūsų parapiją.

Amelia Markus (Markevičienė), gimusi Lietuvoje 1908 m., gyvenusi Woodhavene, NY, sunkios ligos išvarginta, mirė š. m. kovo 6 d. Parkway ligoninėje, Queens, NY, sulaukusi 91 metų amžiaus. Buvo pašarvota Shalins laidojimo koplyčioje. Atsisveikinimas buvo kovo 7 d. Kovo 8 d. palaidota Cypress Hills kapinėse, šalia savo vyro Romualdo, mirusio 1965 metais. Liko sūnus Leopoldas ir sunkiai serganti sesuo Sofija Jagminaitė. Liko daugiau giminių Amerikoje ir Lietuvoje.

Pianistas Gabrielius Alekna antrus metus iš eilės pakviestas dalyvauti Trinity Church koncertų serijoje. Garsojoje Juilliard School magistratūrą šiais metais baigiantis pianistas **Gabrielius Alekna** koncertuos Trinity Church Manhattane. Pianisto solo rečitalis įvyks **ketvirtadienį, kovo 23 d., 1 val. popiet** Trinity Church (Broadway ir Wall St, NYC). Bus atliekami W. A. Mozarto, M. Ravelio, W. Bolcom bei J. Brahmsio kūriniai. Įėjimas laisvas.

Balandžio 5 d. 6 val. vak. G. Alekno mokyklos baigimo rečitalis įvyks Morse Hall, Juilliard School (Broadway ir 65th St.) Manhattane. Įėjimas laisvas.

LB "Versmės" apylinkės metiniame narių susirinkime š. m. vasario 20 d. apylinkės pirmininku išrinktas Donatas Stančiauskas.

Vyt. ir Aldona Soliunai, Lemont, IL, kasmet dosniai padėdavo "Darbininką", o šiemet ap-

Solistės Juditos Leitaitės ir sol. Vladimiro Prudnikovo koncertas įvyks š. m. **balandžio 2 d.** Kultūros Židinio didžiojoje salėje. Jie šiuo metu sėkmingai gastroliuoja didesniuose JAV lietuvių telkiniuose. Koncertą rengia Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardos valdyba. Daugiau informacijų sekančiame "Darbininko" numeryje.

Viešpaties Atsimainymo parapijos žinios

Gavėnios laikotarpyje išpažintys lietuvių ir anglų kalbomis bus klausomos šeštadieniais 4-4:45 val. popiet.

Kandidatai į suaugusiųjų įvedimo į krikščionių eiles gavėnios metu pradės ruošti egzaminams. Pasiruošimai vyks trečia, ketvirtą ir penktą gavėnios sekmadienį per 11:15 val. lietuviškas mišias. Trečia gavėnios sekmadienį jiems bus įteikta *Katalikų Bažnyčios Tikėjimo išpažinimo* kopija, ketvirtą - *Šventasis Raštas*, o penktą - jie bus pripažinti aktyviais katalikų bažnyčios nariais ir gaus *Tėve Mūsų* kopiją. Vėlykų Vigilijos mišių metu jie gaus krikštą.

Brooklyno vyskupijos maldos diena kovo 25 d. įvyks Cunningham parke. Ją praves vysk. Th. Daily. Pradžia 10 val. ryto.

Pietūs Šv. Kazimiero garbei ir Vidurio Atlanto rajono Vyčių suvažiavimas rengiami **kovo 26 d.**, tuojau po 11:15 val. mišių. Mišių metu bus prisimintos a. a. prel. Prano Bulovo, buv. Lietuvos Vyčių 110 kuopos dvasios vado, pirmosios mirties metinės. Bilieto kaina 15 dol. Kreiptis dėl rezervacijų iki kovo 21 d. į juozą Stelmoką, tel. (516) 485-1073.

Pradedant kovo 26 d. lietuviškos mišios mūsų parapijoje bus aukojamos **11:30 val. ryto**, nes kun. Vyt. Volertas lietuviškas mišias 10 val. ryto aukos Apreiškimo parapijoje Brooklyne.

Lietuvos Misija prie Jungtinių Tautų trečiadienį, kovo 8 d. paminėjo Lietuvos Respublikos valstybingumo atkūrimo dešimties metų jubiliejų. Ta proga Union League klube Manhattane buvo surengtas priėmimas J. T. diplomatinio korpuso atstovams bei Amerikos Lietuvių Bendruomenės nariams. Susirinko apie 200 svečių, tarp kurių buvo 60-ties šalių ambasadoriai arba jų atstovai. Dalyvavo ir lietuvių organizacijų atstovai iš New Yorko, Pensylvanijos, Connecticut ir New Jersey.

mokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. Nuolatiniams rėmėjams nuoširdžiai dėkojame.

Jadviga Vytuvis, Woodhaven, NY, kasmet apmokėdavo prenumeratą su 100 dol. čekiu. Ji taip padarė ir šiemet. Nuoširdžiai dėkojame nuolatinėi dosniai rėmėjai už mūsų laikraščio stiprinimą.

PASAULIO LIETUVIŲ JUBILIEJINĖ DIENA ROMOJE

(atkelta iš 1 psl.)

Iš Asyžiaus vyko į gražiausią Italijos miestą - Florenciją. Florencijos Šv. Kryžiaus bazilikoje yra palaidota per 100 garsiųjų menininkų, poetų, mokslininkų. Tarp jų ir Michelangelo, Dantė, Leonardo Da Vinci...

- 0 -

Oficialios jubiliejinės pamaldos prasidėjo **kovo 1 d.** 10 val. ryto koncelebruotomis šv. Mišiomis Šv. Jono Laterano bazilikoje, kuri yra oficiali Romos vyskupų - popiežiaus katedra. Mišioms vadovavo vysk. Jonas Boruta, SJ. Giedojo jungtiniai Vilniaus chorai - Visų Šventųjų bažnyčios "Salvatores" ir Arkikatedros jaunimo choras. Laterano bazilika, kaip ir visos kitos bažnyčios, kur vyko jubiliejinės pamaldos, buvo užpildyta Lietuvos piligrimų ir turistų.

Keliais užkopus į "Šventųjų laiptų iš Jeruzalės" koplyčią prie Šv. Kryžiaus bazilikos, kurioje yra saugoma autentiška šv. Kryžiaus relikvija, bei aplankius kitas įžymybes, pilgrimai rinkosi Šv. Petro aikštėje, kur arkivysk. A. J. Bačkis pravedė iškilmingas varakines pamaldas.

Kovo 2 d., ketvirtadienį, pilgrimai pradėjo apsilankymą Šv. Kalisto katakombose. Pasak vadovo, Romos katakombose yra palaidota apie 1,5 milijono krikščionių. Apžiūrėję Koliziejų, Didįjį cirką, Trijų Fontanų bažnyčią (kur buvo nukirsta Šv. Paulių galva), buvo koncelebruotos šv. Mišios Šv. Pauliaus bazilikoje ant Šv. Pauliaus apaštalo kapo. Pamaldoms vadovavo arkiv. A. J. Bačkis. Giedojo Vilniaus chorai. Prie Šv. Pauliaus bazilikos yra įsikūrusi Anglijos Vyskupų Konferencijos Šv. Bedos kolegija vėlesnių pašaukimų kandidatams. Čia mokėsi: kun. Vytautas Volertas, kun. Gintaras Grušas ir dabar studijuoją klierikas Vytautas Staškevičius iš Mississauga, Kanados. Vakare, 9 val., Šv. Ignaco bažnyčioje koncertavo Vilniaus Visų Šventųjų bažnyčios kamerinis choras "Salvatores", vad. Loreto Urbonaitės-Ramelienės. Esant tokiai ilgai dienai, be to, nepalankiam privažiavimui, teatsilankė nedaug lietuvių piligrimų. Jų negausios eilės papildė vietiniai romėnai.

Kovo 3 d., penktadienis, buvo pradėtas koncelebruotomis šv. Mišiomis Marijos Didžiojoje bazi-

likoje. Vadovavo vysk. Antanas Vaičius. Po pamaldų, priešais baziliką, buvo padaryta visus 2000 piligrimų apimanti 2,5 pėdų nuotrauka (nuotrauka įdėta į pirmą "Darbininko" puslapį). Vėliau pilgrimai apžiūrėjo Panteoną, Navones aikštę, Angelo pilį ir kitas istorines Romos įžymybes.

Vakare dviejose bazilikose vyko Susitaikinimo sakramento šventimasis: Šv. Sabinos ir Šv. Karyžiaus. Į pamaldas Šv. Sabinoje, dėl nepatogaus privažiavimo, atsilankė nedaug, gi Šv. Kryžiaus bazilika buvo sausakimšai pripildyta. Po prasmingos ir veik valandą užsitęsusių Susitaikinimo liturgijos ir sąžinės sąskaitos, kuriai vadovavo vysk. Juozas Žemaitis, MIC, 8 vyskupai ir daugiau kaip 40 kunigų visą valandą klausė asmeninių išpažinčių. Daugeliui tikinčiųjų tai buvo turbūt džiaugiausia piligriminės kelionės diena.

Kovo 4 d., Šv. Kazimiero - Lietuvos Globėjo - šventė buvo pradėta iškilmingai koncelebruotomis šv. Mišiomis Šv. Petro bazilikoje. Pirmą kartą istorijoje prie altoriaus virš Šv. Petro kapo pagrindiniu celebrantu buvo **ne popiežius**, o mūsų, Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininkas **arkiv. Sigitas Tamkevičius, SJ**. Koncelebravo visi lietuvių vyskupai ir kunigai bei specialiai šiai progai iš Maskvos atskridęs Rusijos Vyskupų Konferencijos pirmininkas arkiv. Tadas Kondrocevičius (Kauno seminarijos auklėtinis, 8 metus dirbęs Vilniuje), bei prel. Alfonsas Jurkevičius iš Wrocław, Lenkijos.

Pamaldose dalyvavo Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus su žmona, ambasadoriai K. Lozoraitis ir R. Podagelis su žmona, Kauno ir Panevėžio miestų merai bei 3-4 tūkstančiai

piligrimų iš Lietuvos bei kitų kraštų. Giedojo jungtinis Vilniaus choras.

Po pamaldų, 12 val., Pauliaus VI audiencijų salėje įvyko **susitikimas su Šv. Tėvu** Jonu Paulium II. Be 2,000 lietuvių, dar dalyvavo apie 1,500 italų piligrimų. I audienciją Šv. Tėvą atlydėjo Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus ir arkivysk. Audrys J. Bačkis. Sveikinimo žodį tarė arkiv. S. Tamkevičius, SJ. Šv. Tėvas gražia lietuvių kalba pasveikines lietuvių (žiūr. "Darbininko" 10 nr.), tarė trumpą žodį ir italų maldininkams.

Po pasisveikinimo su lietuvių vyskupais Šv. Tėvas asmeniškai pasveikino aukštinį kunigystės jubiliejų švenčiantį kun. Zenoną Smilgą, PLB pirmininką Vytautą Kamantą, keliolika kitų atstovų bei jaunuolių su negaliojančiomis grupėmis, kurios atvykimo parėmė L.K.R. Šalpa. Audiencija užsitęsė apie valandą. Audiencijos metu giedojo Vilniaus jungtinis choras. Filmavo Lietuvos katalikų TV ir Vatikano TV stotis.

3 val. popiet Šv. Kazimiero kolegijos rektorius prel. Algimantas Bartkus surengė jaukų priėmimą Lietuvos Prezidentui ir garbės svečiams bei piligrimų atstovams. Prezidentas V. Adamkus padėkojo Lietuvos dvasininkams ir kolegijos vadovybei už pasiūlytą rūpinantis lietuvių tautos dvasiniu, moraliniu bei socialiniu gerbūviu bei pažadėjo padėti išspręsti patalpų klausimą Maskvos lietuvių sielovadai ir visuomeninei veiklai. Arkiv. J. A. Bačkis paskyrė vieną kunigą Maskvai, bet yra sunkumų gauti patalpas koplyčiai ir kapeliono gyvenvietei.

9 val. vak. Šv. Ignaco bažnyčioje Vilniaus arkikatedros jaunimo choras (vad. Violetos Savickaitės, vargonais palydint Bernardui Vasiliauskui) atliko puikų užbaigiamąjį koncertą.

Dalis piligrimų iš Lietuvos išvyko namo tą pačią kovo 4 d. naktį, kiti sekančią dieną.

JAV ir Kanados grupė sekmadienį, kovo 5 d., Šv. Jono Laterano bazilikos krikščionys koplyčioje paminėjo kun. Zenono Smilgos 50 metų kunigystės sukaktį ir, praleidę popietę imperatorių Vasaros rūmų parke Tivolyje, pirmadienį, kovo 6 d., kaip ir pilgrimai iš Lietuvos, išskrido namo, atsiunčiant dvasiniai ir pilni gražiausių prisiminimų. **A. P.**

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO:

DARBININKO skaitytojai, atsiuntę prenumeratą, prisidėję aukomis laikraščiui stiprinti ir atsiųsiginę už įvairius patarnavimus.

(pradžia "Darbininko" 8 Nr.)

Po 25 dol.: P. Shapras, Wilbraham, MA; E. Lukason, Worcester, MA; A. Janušis, Livonia, MI; R. Slepetys, Brick, NJ; R. Somkaitė, So. Orange, NJ; Loretta Stukas, Watchung, NJ; Aldona Pintsch, West Milford, NJ; Ch. Karbočius, Amsterdam, NY; J. Andrulaitis, Brooklyn, NY; Kun. V. Palubinskas, Brooklyn, NY; V. Kirkyla, E. Northport, NY; A. Dambriunas, Larchmont, NY; A. Kepalas, Levittown, NY; M. Ercius, Little Neck, NY; T. Savickas, Monticello, NY; Aukšė Trojanas, New York, NY; S. Rudokas, Port Washington, NY; Albina Ralys, Richmond Hill, NY; E. Baranauskas, Schenectady, NY; A. Šaulys, Shoreham, NY; V. Petrik, Syoset, NY; B. Aponavicius, Easton, PA; B. Burchikas, Upper Darby, PA; Albina Normantas, Charlottesville, VA.

Po 20 dol.: Angelė Bludžius, Los Angeles, CA; R. Novak, Los Angeles, CA; M. Bknaitis, Santa Monica, CA; Rūta Arbas, Santa Monica, CA; A. S. Kontvis, Westminster, CA; Irena Donovan,

Boulder, CO; V. Saimininkas, East Hartford, CT; J. Valaitis, Fairfield, CT; J. M. Chesnes, Hebron, CT; Lilia Petrulis, New Canaan, CT; A. Oslapas, Old Greenwich, CT; Ch. Česna, Putnam, CT; B. Kondratas, Quaker Hill, CT; J. Raugalis, Waterbury, CT; J. Shatas, Waterbury, CT; V. A. Mantautas, West Hartford, CT; P. Leveckis, Daytona Beach, FL; P. Skikunas, Miami, FL; V. A. Juodka, Chicago, IL; J. Maskeliunas, Webster, MA; P. Rasimas, S. Pasadena, FL; Liuda Kulikauskas, Treasure Island, FL; J. Perazzo, Marietta, GA; J. Buivys, Baltimore, MD; A. Plateris, Bethesda, MD; J. Blazys, Holliston, MA; Regina Barisas, Shrewsbury, MA; B. Kruopis, So. Boston, MA; A. Palevicius, Nashua, NH; Eugenija Liaugaudas, Parsippany, NJ; H. Laucius, Paterson, NJ; A. Gobuzas, Blauvelt, NY; Z. Zalsys, Hopewell Jct, NY; G. Rajeckas, Maspeth, NY; J. Melesius, Miller Place, NY; Dalia Vaicekaskas, Ossining, NY; Bronė Rimas, Ridgewood, NJ; Helen Johnson, South Richmond Hill, NY; Aniela Baliunas, Woodhaven, NY; Ona Barauskas, Jamaica, NY; A. Gečys, Huntingdon Valley, PA; O. Pliuskonis, Huntingdon Valley, PA; D. Ki-

sielis, Upper Darby, PA; Aurelija Balasaitienė, Richmond Heights, OH; Aldona Kairys, N. Providence, RI; B. Sakalas, Charlottesville, VA; Valerie Kennedy, Marlton, NJ; Bronė Stravinskis, Fairfax, VA.

Po 15 dol.: F. Swilpa, Hot Springs, AZ; Anna Balsis, Sun City, AZ; E. Senkus, Sun City, AZ; J. Narkevičius, Los Angeles, CA; Kristina Šerkšnas, East Hartford, CT; J. Beniušas, Hartford, CT; Jadviga Dapkus, Hartford, CT; W. Butrimas, New Britain, CT; Garaldine Ganzer, New Britain, CT; Anastazija Semeska, New Britain, CT; V. Laugalis, Niantic, CT; Kun. R. Krasauskas, Putnam, CT; Ona Masiulis, Putnam, CT; Kun. V. Pikturda, Putnam, CT; V. Vaikutis, Stamford, CT; J. Kazlauskas, Waterbury, CT; Julia Kuliesius, Waterbury, CT; Helen Norkus, Waterbury, CT; Genovaitė Valiulis, Waterbury, CT; P. Kuras, Waterbury, CT. (Bus daugiau)

Kiekviena auka yra didelė pagalba DARBININKUI. Laikraščio ateitis, tuo pačiu ir lietuvių išsivijimo priklausau nuo aukotojų dosnumo. Vien iš prenumeratos nebūtų galima išsilaikyti.

Nuoširdžiai dėkojame.

Darbininko administracija

SKELBIMAI

Tik 33 centai už minutę skambinant į Lietuvą; 8,9 cento - JAV. Pigu. Patrauklu. Patikima. Jokių mėnesinių mokesčių. Tarptautinė telefono bendrovė IE COM aptarnauja lietuvių nuo 1983 metų. Teiraukitės lietuviškai 708-386-0556. (sk.)

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel. (516) 377-1401. (sk.)

Lietuviai, lauko priežiūros darbu (landscaping - maintenance) bendrovės savininkas Washington, DC, **ieško dviejų darbininkų**, kurie galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6.00 į val. ir viršvalandžiai. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Tel. (202) 244-2373.

Butai pensininkams, modernūs, erdvūs, savarankiškai tvarkytis, gražioje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų priežiūroje. Pasinaudokite šia progą, kreipkitės: Villa Maria, P. O. Box 155, Thompson, CT. 06277. (sk.)

Ieškomas asmuo, gerai mokąs anglų ir lietuvių kalbas, parašyti Šv. Petro bažnyčios Bostone istoriją. Reikia perskaityti archyvinę medžiagą ir iš jos anglų kalba aprašyti paskutiniųjų 50 metų parapijos gyvenimą. Dėl informacijos apie užmokestį ir kt. skambinti klebonui kun. Stephen Zukas, tel. (617) 268-0353, rašyti adresu: 50 Orton Marotta Way, S. Boston, MA 02127, E-mail: StPeterLit@aol.com

Reikalinga moteris priežiūrėti vyr. amžiaus sergančią lietuvių moterį. Turi gyventi šeimoje ir turėti Soc. Security kortelę. Skambinti (718) 847-6422. (sk.)

LIETUVOS STUDENTŲ CENTRAS

patikimai ir garantuoti
** keičia vizas J1, B1 - B2 į F1 arba L1;

** padeda gauti Social Security su leidimu dirbti;
** ruošia visus pakvietimo dokumentus;

** K-1 & K-2 vizos iš Lietuvos. Dėl papildomų informacijų teiraukitės telefonu nuo 1 val. p.p. **212-725-8807.** (sk.)

"LIETUVOS AIDAS" - Vilniuje leidžiamas patriotinės minties ir plačios informacijos dienraštis, siunčijamas oro paštu kas savaitę po 5 numerius viename voke, skaitytoja pasiekia per 7 dienas. Išaugus pašto ir leidybos išlaidoms, "Lietuvos aidas" metinė prenumerata JAV kainuoja: metams - 360 dol.; pusei metų - 180 dol. Čekiai rašomi "Lietuvos aidas" vardu ir siunčiami: "Lietuvos aidas", Maironio 1, Vilnius 2710, Lithuania. Tel. 011-370-2-610-544, Fax 011-370-2-224-876.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo: Birutė Karmazinas, Groton, CT - 30.00 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

VILTIES siuntinių agentūra praneša, kad į Brooklyną **Vilties atstovai atvyks š. m. balandžio 29 d., šeštadienį**, ir nuo 12 iki 4 val. p.p. priims siuntinius Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose. Brooklyne mūsų atstovas yra **Alg. Jankauskas**, tel. (718) 849-2260. Susitarus paims siuntinius iš namų.

Atlantic Express Corp., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, vėl priims siuntinius **kovo 25 d.**, nuo 12 iki 1 val. p.p. Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijos skambinkite tel. 1-888-205-8851.

Travel Company anticipating representation agreement with

Lithuanian Airlines

seeks highly motivated individual agent with at least two-three years experience in the travel business. Knowledge of SABRE or WorldSpan or Gabriel required. Must speak Lithuanian and English fluently. Please apply in confidence and fax resume to

(212) 279-6602